

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.
(„Falu” Országos Földművelésügyi Osztály)

Telefon: Automata 294—52.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Érdős gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, 1/2 évre 2, 1/4 évre 1 P

Budapest, 1934.

XV. évfolyam, 30. szám.

1934 július 29.

A madoccai eset tanulságai

Csodálatos valami, megint felfedezték a magyar falut és földművesnépét. Igen, mert soha ilyen öles tudósítások nem jelentek meg, mint manapság. Divatba jött ismét a falu népét. Igen, mert soha ilyen öles cseiről, duhajkodó virtuskodásáról, büneiről, szóval mindarról, ami a szenzációraéhes emberek szájaize szerint magában rejt a jó üzlet fogalmát.

Soha tán annyi pénzt, fáradságot, agymunkát nem sajnáltak, mint ezekben a napokban, amikor egy elvetemült gonosztevő, egy született bűnöző gyilkossága, szökése, majd betyárhalála került a terítékre. Mindennap oldalas tudósítások jelentek meg Márkus-Szabó János dolgairól oly buzgalommal és részletességgel, mint egy nagy fejedeleme életéről, vagy más történelmi eseményről. Közben pedig csak úgy viharzott a falu felkavart világa.

Mindaz, ami rut, ami bűn, gonoszság, erkölcstelenség fényesen kitálalva, felcicomázva került a városi publikum és a külföld asztalára, amely hátborzongva olvasta talán azt, hogy Magyarországon a rend, a fegyelem, a csendes kitaró munka idejét újra a betyáromantika váltotta fel, hogy újra a bizonytalanságok zuhantak ránk, amerikai gangsztervilág garázdálkodik, ahol banditák veszélyeztetik a falu, a város, az idegen életét.

Mert ne gondoljuk azt, hogy a betű megáll a trianoni határnál. Nem. Az megy, repül, száguld át a messze idegen, ellenséges földekre, ahol örömujjongva lesik a hirt, hogy egy vármegye egész csendőrsége nem birt azzal a gyilkossal, aki fatális szerencséje folytán pár napra megugrott a jól megérdemelt akasztófa elől. És a magyar föld ellenségei sietnek még jobban kiszinezve tovább adni, hogy betyárvilág uralkodik Magyarországon, de talán azt is,

hogy a magyar falu népe csupa betyárgyilkosból van összetéve.

Ez a heteken át tartó szomorú szenzációhajhászás máris megtermi a gyümölcsét. Egy előkelő külföldi barátom írta, — elsőrangú politikus és ujságíró — hogy tudnak a magyarok ennyi papírt és időt szentelni egy kegyetlen gyilkos ügyeinek, amikor nagy, égető kérdések villámai cikáznak felettük. Nem veszik észre, hogy a külföld előtt ártnak jóhírnevüknek. Náluk tíz sorban elintéznék ilyent.

És mintha igaza volna ennek a külföldi, magyarérzelmű barátomnak.

Magunk alatt vágjuk a fát és vállvetve segítünk hatálytalanítani azt a nagy munkát, amit Gömbös Gyula végez külföldön, amikor becsületet szerzett a magyar névnek mindenütt. Ezenkívül magunk állítunk ki hamis bizonyítványt a magyar faluról. Mert aki olvasta a madoccai

ügyet, borzadva teszi le a nyomtatott papirost, hogy hát ilyen ez a magyar falu?

Éppen ezért nem mehetünk el szó nélkül Márkus-Szabó János esete mellett. Tiltakoznunk kell a magyar földműves milliók, a falvak népe nevében az ellen, hogy egy gyilkos eset — amely egyszerű bűnügyi eset — ferde tükörképet adjanak a faluról. A magyar faluban annyi érték, kincs, hazafiság, vallásosság, kitartás és munkakészség van és olyan hősi módon verekszik ez a nép ott, ahová a sors keze lerakta őket, hogy könyvtárakat lehetne összeírni ezeréves érényeiről.

Azonban a falu ügyeiről nagyon kevés írott szót találunk, arról az izmot feszítő munkáról, amely a rőt napsütésben baromi kitartással dolgozza a magtárakba egy nemzet egész évi szükségletét.

A mezők éneke csak Móra Feren-

Magyar leventék Berlinben

cek, Móricz Pálok és Móricz Zsigmondok ajkán esendült meg néha. Pedig mennyi kibányászatlan drágakő fekszik népünk szokásaiban, munkájában, művészetében. Ha annyi buzgalommal foglalkoznánk ezzel, mint a madocsai esettel, talán nem választaná el oly feneketlen szakadék a falut a várostól, a magyart a magyartól.

Ha ennyi utánjárást és pénzt adoznának a falu jó ügyeinek, kongatva a vészharangot, akkor talán Márkus-Szabó Jánosok mindig ritkábban fordulnának elő.

És ha már ott tartanánk a falun, hogy a hatóság, a rend emberének, a csendőrnek meggyilkolása nem hőstettet, hanem egyszerű gaztettet jelentene, akkor talán boldogabb, békeesebb volna a falu élete minden gazdasági elesettségünk mellett is.

Ugy gondoljuk, ne csak a falu bűntetteiről essék oly sok szó, hanem jó dolgairól is. Van elég téma ezen a területen is. Talán soha se volt nagyobb szükség arra, mint manapság, hogy a toll emberei odaálljanak a falusi ember mellé, neveljék, támogassák, erősítsék, legyenek szószólói és dicsőítsék a buzakalásos mező feltörő erejét, a magyar élni akarást.

Mert ezt várja az a millió becsületes, derék, verejtékező, munkában gázoló falusi kisember, akinek szórványos bűnei mellett ezeréves államalkotó erényei is vannak. És akkor majd a Márkus-Szabók esete nem nő a falu határain túl és nem lesz nemzetünk kárára világszenzáció.

Ez volna az igazi falufelfedezés és megismertetés a világ számára.

SZEKERES LÁSZLÓ.

BELPOLITIKA

A hivatalos lap július hó 20-iki száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely a mezőgazdaság számára az 1934—35. gazdasági évre nyújtandó ismeretes kedvezmények végrehajtásáról intézkedik.

A rendelet négy részre oszlik. Az első részben a lisztforgalmi adóváltás és a malmok által fizetendő általános forgalmi adó, a második részben az őrlés és darálás, a harmadik részben a mezőgazdaságnak nyújtandó kedvezmények, a negyedik részben a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap szabályzata ügyében intézkedik a rendelet.

A rendelet kimondja, hogy az őrlési (darálási) díjon és a porlási százalékon felül a gabona őrléséért az őrlőtől féllal szemben bármily más ellenértéknek (szitapénz, fuvarköltés, stb.) felszámítása, vagy egyéb szolgáltatásnak kikötése tilos.

A kereskedelmi őrlési, illetve darálási díjat akár terményben, akár ör-

Fedák Sári

színművésznő, akit a pestszentlőrinci egyetemes párt nőcsoportjának elnökévé választottak

leményben, vagy pénzben szabad egyezkedés útján lehet megállapítani. A kiszolgáltatók örlemények sulyába a zsákok sulyát beszámítani nem szabad. A malmoknak az őrlési díjakról tájékoztatót kell kifüggeszteni látható helyen.

A földadó megtérítése tekintetében kimondja a rendelet, hogy az állami földadót meg kell téríteni annak a földbirtokosnak, akinek az egy község területén lévő összes birtoka után megállapított kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát (116 pengőt) nem halad meg. Ha a földbirtokosnak szőlőbirtoka is van abban a községben és a földbirtoknak a szőlőterület nélkül számított kataszteri tiszta jövedelme a 100 koronát nem éri el, a földbirtokra megállapított 100 koronás határ a szőlőbirtok kataszteri tiszta jövedelmével, de holdanként legfeljebb 25 koronával emelkedik. Az állami földadót meg kell téríteni az OFB által alakított kishaszonbérletek bérletjének, ha a kishaszonbérlet és a saját földbirtok után megállapított összes kataszteri tiszta jövedelem 100 koronát nem halad meg.

A közmunkaszolgáltatás kötelezettsége az 1935. évre a többi között a következőkben módosul:

Csak évi egyigás napszámot köteles leróni az, akinek csupán két igavonó állata van; a csupán egy szobát és egy konyhát magában foglaló ház birtokosa csak évi egy napszámot, a csupán két lakószobát és egy konyhát magában foglaló ház birtokosa pedig csak évi két napszámot köteles szolgáltatni.

A rendelet július hó elsejével lépett hatályba.

VILÁGKRÓNIKA

Sir Robert Gower, az angol alsóház középosztrójának elnöke és több képviselőtársa nyílt levelet intéztek egyik lap szerkesztőjéhez.

„Az angol parlament tagjait nem érdekli közvetlenül sem Magyarország, sem a kisantant — mondja a levél — de nagyon súlyosan aggasztanak bennünket és egész Európát is a Dunavölgyében uralkodó rendkívül lobbanékony állapotok, ahol egy szikra kipattanása bármelyik pillanatban végzetes világégésre vezethet. Vajjon addig engedik-e a viszonyokat elfajulni, amíg a háború fog kitörni? Végül azt követelik a nyílt levélben, hogy a Népszövetség foglalkozzék sürgősen a trianoni béke módosításával.

Déget vetnek a jugoszláv-magyar határincidenseknek

A magyar és a jugoszláv kormányok annak idején megállapodtak abban, hogy a két ország közötti határforgalmat érintő kérdések rendezésére bizottságot küldenek ki. A Magyarország és Szerbia képviselőiből alakult bizottság Belgrádban összeült. A bizottság befejezte munkálatait, amelyek eredményeként a két ország képviselői egyezményt írtak alá. A megállapodás értelmében mind a két ország megfelelő intézkedéseket tesz, amelyek alkalmasak arra, hogy megakadályozzák a határincidensek megismétlődését.

Ezidén is lesz olcsó ruhaakció

Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter az érdekelt minisztériumok képviselőivel való tárgyalás után elhatározta, hogy a múlt évben rendszeresített olcsó ruházati akciót ebben az évben is megismétli. Az idei akció keretében hat pengő harmincöt filléres áron hozzák forgalomba a férfi felsőruhának való sötétkék és fekete színű posztót, a sötétszürke és barna színű bebecsszövet 4 pengő 83 filléres áron kerül forgalomba, a nadrágszövet pedig 1 pengő 4 fillér lesz méterenként. Ezenkívül különböző inganyagok, fehérített pamutszövetek és sima festett pamutszövetek kerülnek forgalomba az akció keretében. Az idei akció folytán bekövetkező rendelkezéseket a gyárak szeptember 1-től kezdve kötelesek elfogadni és így az akció tényleges lebonyolítása az ősszel megtörténik.

Ajándék
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

„Igazságot akarok Magyarországnak!”

Ugy-e, emlékszel, szívenütött magyar testvérem, a kolozsvári és bukaresti nyilatkozatokra, amelyekről a lélekzeted is elállt, és olyan viszolygás szaladozott a hátgerinceden, mintha mérges viperák mardosták volna, a homlokodat meg, a magyar aratás izzó napjában áttüzesedett homlokodat hideg veríték lepte el, mint aminőt Veronika kendője törölt le a kereszt alatt roskadozó édes Üdvözítő halálra bágyadt arcáról, amikor a ciraenei Simon vette vállára a földre dőlő Megváltó keresztjét? Nos, figyelj, csüggedni akaró, magyar vérem! Nincs a megváltás nagy tragédiájában olyan megszentelt mozzanat, amely az emberiség örök történetében meg ne ismétlődne. Hiába mondanak ítéletet a farizeusok, s hiába mossák kezeiket a jelenkor szemforgató Pálátusai. Az igazság utban van, ha a golgotajárásnak néhány stációja következnek is még. A Veronikák anyai fájdalommal hűsítik arcodat, s az izmos kezű ciraenei Simonok elszántan markolnak keresztet alá. Hallgasd csak, testvérem, miket válaszolt Mussolini a Palazzo Veneziában az „Olaszország Barátainak Magyar Egyetemi és Ifjúsági Szövetsége” hattagú küldöttségének, amikor Téglássy Béla dr. országgyűlési képviselő vezetésével nála jártak és üdvözölték. Szó szerint írjuk ide egyes részeit, ahogy a Duce mondta. Hogy: „Az én magyar barátságom átgondolt és megfontolt barátság. Következik ez abból a történelmi szerepből, amelyet Magyarország mindig betöltött és amelyet be kell töltenie a jövőben is a Duna medencéjében. Szilárd meggyőződésem, hogy Magyarország sérelmeinek orvoslása nélkül nem lesz tartós béke Európában. Igazságot akarok Magyarországnak; ez az én elszánt akaratom. Meghatalmazlak benneteket, mondjátok el ezt Magyarországon. Mondjátok meg a magyar ifjúságnak s a magyar népnek, hogy én mindig egyformán és sohasem változó akarattal akarok Magyarország igazságáért küzdeni. Fiuk, köszönöm, hogy eljöttetek!” Mi pedig hozzátesszük: Duce, köszönjük, hogy ezeket mondottad! A jó Isten vezéreljen igaz utadon!... Ugy érezzük, hogy roskadozó vállaink erősödik. Minden szavad könnyíti a keresztünk terhét, s bátor tekintetedből az igazság napja ragyog felénk...

Jó hangszereken játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangut, igazán olcsón Reményi országos híru hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI./15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Hirös város Hirös Hete

Egy kis hirösségért Kecskemét városa jó ideje nem szorult a szomszédba. Ha Petőfi Sándor nem is dalolta volna meg ezt a nevezetes tulajdonságát, tudtak bizony arról már régen jó darab földön. A kecskeméti barackot, almát, körtét és csemege-szőlőt egész bátran jegyezhetnék a zürichi valutapiácra, mert van annak olyan aranyértéke, mint az angol fontnak, pedig kilór mérik. S éppen ez a hirös és nevezetős a dologban. Hogy az áldott jó Magyar Alföldet még se lehet teljességgel agyonütni, ha az ördögök minden csalafintasága egy szövetkezetbe tömörül is ellene. Mert lehetséges az, amint a világ mai furcsa folyásában tapasztaljuk, hogy az aranylő magyar buza rézfityingekért cserél gazdát a világ sanda piacainak szőröskezü kufárai között, de azon aztán már a bugaci pulik is tágra meresztenék a szemüket, ha a finom jó kecskeméti kajszint, a saszlát vagy a mosolygó almákat és vajjá érett körtéket úgy nem kapkodnák, hogy öröm nézni.

Hát az is. Öröm. Tiszta öröm. S ezt az örömet osztja most meg Kecskemét városa a látogatására érkezett vendégeivel a *Hirös Héten*.

Megkondult a kecskeméti öreg templom nagy harangja, énekelt a dalárda s utána a város képviselői, a polgármester, a TESz szervezetének megbízottja, a szőlő- és gyümölcstermelők, az iparosok és kereskedők szónokai üdvözölték Kállay Miklós földmivelésügyi minisztert, aki a kormányelnököt képviselte, s megilletődött vette át a felajánlott emléktárgyakat: Katona József Bánk bánja első kiadásának egyik példányát a

polgármestertől, ostort a TESz-től, csikóbőrös kulacsot a szőlő- és gyümölcstermelőktől és ezüstcsengőt a kereskedőktől.

Aztán a Hirös Hét fontosságához méltó beszéddel megnyitotta a kiállítást.

— Az összefogás a legnagyobb munkaprogram — mondotta a miniszter. — Jelképesnek neveztek ezeket az ajándékokat, s tényleg látom ennek a tettnek jelképét: hogy új nagy összefogás előtt állunk ebben az országban. Előttünk a magyar nép jobblétének ünnepe. Emellett a csengettyűszó ne csak a Hirös Hét megnyitását jelentse, hanem jelentse azt is, hogy feltárul előttünk a jövőendő ígéretnek, a nagy és boldogabb Magyarországnak ajtaja, a népek békeségének és a magyar nép jobblétének nagy ünnepe.

A miniszter beszédét dörgő taps kísérte. Aztán 1500 postagalamb röppent föl a nagytemplom előtt s megnyitott a Hirös Hét tizenegy kiállítása s ülésezni kezdett a négy kongresszusa, amelyeken megszólott Kecskemét városának messze vidékekről jött sok ezer látogatója.

Vége-hossza nincs az öserejében kiméríthetetlen Alföld élniakarása csodáinak. Hat vagon gyümölcsesoda a szőlősgazdák és termelők kiállításán. Hatalmas iparoskongresszus, amelybe az Ipartestületek Országos Szövetsége is bekapcsolódott. A szőlősgazdák gyűlése. A kereskedők és nagykereskedők megmozdulása. A kézművesprók és kereskedelmi alkalmazottak értekezletei.

Gyermekversenyek, népnünpélyek és népviseletek felvonulása. S betetőzésül Katona József szülővárosának

Kép a kecskeméti „Hirös Hét” gyermekfelvonulásáról

Egy fészekalja gyermek a kecskeméti gyermekfelvonuláson

kiemelésére a magyar művészet és irodalom osztatlan hódolata, amelyről írni nincs elég helyünk. A híros város híros csodáit elsorolni bajos volna. Még a szívünk is csordultig tellett tőle.

Azt látni kellett, hogy amig élünk,

büszkén valljuk magunkat a magyar föld hü és hálaadó gyermekének.

A nehéz gazdasági küzdelmekben vergődő magyar dolgos nép örök hála-ja illeti mindazokat, akik a Hírös Hét megrendezésével a magyar élet-erő lüktetését bemutatták.

Olaszországban tartózkodó gazdaijainkhoz!

Fiúk! A mult héten igen sok levelet kaptam. Sietek válaszolni, hogy a választ még kellő időben megkapjátok. Látogatásom utiránya a következő lesz: Milánóban szállok ki, ahol az állomáson várna Tamássy gazdája autóval, aki kivinne Zerboloba. Onnan másnap át autóval Maccastorna (Vargyai) következne, ahonnan Piazzenda (Gergőcs) és azután Noviligure (Tóth Lajos). Mivel a vonaton ezt az utat megtenni nem lehet, legalább is igen nehéz, szeretném, ha egyik birtokos autóval a másikhoz átküldene. A többiek innen már megkapják táviratilag érkezésem pontos idejét. A fentiek is távirati értesítést kapnak a pontos érkezésről. Irjátok meg azonnal, hogy rendelkezésre fog-e állni a látogatáskor autó, mert ha nem, akkor egész más beosztást kell csinálni.

Üzenetek: *Gergőcs:* Jókívánataidat köszönöm. A pontos napot előre közlöm. Tudomásom szerint körülbelül 130 pengővel tartozol. — *Lanczinger:* Levél meg. Tokaji bor mint borfaj, illetve szőlőfaj nincs. A hegyiség neve Tokaj. A tokaji bor édes-furmint és hárslevelűből készül. A gróf urnak igaza van. Hogy hány puttonyos a tokaji, az mindig attól függ, hogy egy hektoliter borba hány kilogramm essenciát tesznek, amely a

fenti szőlőfajtából készül, amikor teljesen töppedt a szőlő. Ez az esszencia tulajdonképpen pép, amelyet különként adagolnak és ahány kilót tesznek egy hektoliter borba, annyi puttonyosnak nevezik. A gróf urnak külön megirom olaszul az egészet. Édesanyád pénzt küldött, amit magammal viszek. — *Nagy József:* Leveledet megkaptam. A jelenést köszönöm. Amit Angelini mondott,

Kállay Miklós földművelésügyi miniszter a kecskeméti kézimunkakiállításon

arról még nem tudok. Lehet, hogy a birtok területén mennél egy házzal tovább. — *Gergőcs Ernő:* A tokaji borra vonatkozólag olvasd el a fentieket. „Igazságot Magyarországnak“ című könyv olasz nyelven elfogyott. Sajtgyárak: az OMTK, továbbá a Stauffer, Eszterházy herceg, Kapuvár, Dombóvári Döry Hugó. Küllön levelet írok erről a dologról. — *Ferke András:* Leveled megérkezett; a kapitány ur ügyét ottlétemkor személyesen megbeszéljük. — *Vargyai Lajos:* Kirtartás, Meglátogatlak. Ügyedet Milánóban elintézem — *Szűcs Kálmán:* Látom, hogy kiránduláson voltál. Levelem remélhetőleg megkaptad, minden rendben lesz. — *Tóth Lajos:* Az uradalom vezetésével beszéld meg, hogy autóval jönné értem Piazzendába. — *Albert Gábor:* Leveledet elküldöttem az igazgató urnak. — *Lember István:* Előre értesítelek, hogy mikor utazom át Porto-Gruáron. Az állomáson találkozunk, addig is, míg visszafelé jövet meglátogatlak. — *Pusztay Dániel:* Ügyedet kívánságodnak megfelelően a legrövidebb időn belül elintézzük. — *Összeseknek:* Pontos érkezésemről mindnyájan távirati értesítést kaptok.

Szekeres László dr.

Tengeriből és burgonyából jó termés várható

A földművelésügyi minisztérium július hó 21-én kiadott hivatalos jelentése szerint a buza várható termésmennyisége némi javulást mutat ugyan, de még mindig csak *gyenge közepes*. Kat. holdankint országos átlagban 6.01 métermázsza, összesen 16,571.220 métermázsza buzatermés várható.

A *rozs* minősége általában *közepes* s csak részben jó. Kat. holdankint országos átlagban 4.34 métermázsza, összesen pedig mintegy 4,979.100 métermázsza rozstermés várható.

Az *árpa* terméskilátásai kevéssel javultak ugyan, de azért általában a közepesnél gyengébbek. Kat. holdankint országos átlagban 5.11 métermázsza, összesen mintegy 4,360.000 métermázsza árpa várható.

A *zab* — bár terméskilátásai kevéssel javultak — továbbra is csak a közepesnél gyengébb hozamot ígér, amely becslés szerint holdankint országos átlagban 5.40 métermázsza, összesen mintegy 2,152.700 métermázszaára tehető.

A *tengeri* ezidőszert jó termést ígér. A *burgonyából* jó termés várható. *Cukorrépából* jó termés várható.

A takarmányfélék közül a *lóhere* második kaszálása közepes hozamot adott. A *lucerna* általában jól fejlődik. A *mohar* és *csalamádé* kielégítő termést ígér. A *réték* sarjunövése eléggé sűrű és erőteljesen fejlődik. A legelők kizöldültek s már nyujtanak valamelyes táplálékot a kijáró jószágoknak.

A *szőlők* fejlődési állapota ország-szerte igen jó.

Kép a serényifalvi Faluszövetség közgyűléséről

Első ülő sor jobbról balra: Sáfrány István népművelési titkár, v. Gömör Árpád ezredes, Payer János püspöki helynök, Putnoky Mórincé, Szekeres László dr., a Faluszövetség főtitkára, Putnoky Móric országgyűlési képviselő

Faluszövetségi gyűlés Serényifalván

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg a közelmúltban a serényifalvi Faluszövetség évi rendes közgyűlését, amelyen résztvett Putnoky Móric országgyűlési képviselő és Szekeres László dr. központi főtitkár. Bencsik Gyula igazgató-tanító részletes beszédben ismertette a Szövetség eddigi tevékenységét, majd kijelölte a jövő programját, amelynek keretében legelőbérli és állatbiztosító szövetkezet megalakítása, háziipari és szövetanfolyam, a templom körüli ut befásítása és az országzászló felállítását a fontosabbak. Utána vitéz Harhay Kálmán községi bíró üdvözölte a megjelenteket a község nevében, majd Szekeres László központi főtitkár tartott hosszabb beszédet az időszerű kérdésekről, kiemelve, hogy a jövő gazdasági életének a szövetkezeti rendszer keretében kell kifejlődni. Ezután az új tisztikart választották meg. Díszelnökök: Putnoky Móric képviselő és Payer János apostoli helynök. Ügyvezető elnök: Bencsik Gyula igazgató-tanító; alelnök: Jaker Balázs és id. Vargha Imre; titkár: Jakabcska Ferenc; a választmány elnöke: Molnár Béla dr. körjegyző; tagjai: Brundza Imre, Sáfrány József, Harhay Kálmán, ifj. vitéz Sáfrány Béla és Szernay Géza; pénztárnok: Majtényi József, ház-nagy: Jakabcska Nétus; könyvtáros: Szernay Béla; szertáros: Danda Gyula; számvizsgálók: Hodusz András és Sáfrány Barna. Azonkívül megalakították a szociális, gazdasági, kulturális és vigalmi bizottságokat is. A közgyűlés Bencsik Gyula igazgató-tanító indítványára elhatározta, hogy a legközelebbi közgyűlési képviselőtestület ülésén Mayer János ny. minisztert, a Faluszövetség

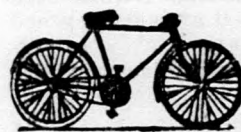
elnökét, Putnoky Móric képviselőt és Szekeres László dr. főtitkárát a község diszpolgárává választja.

Fiókszövetség alakult Mezőgyánban

Nagy érdeklődés mellett alakult meg a Faluszövetség Mezőgyán községben. A község háza tanácstermét zsufolásig megtöltötte a gazdaközön-ség Osinszky Ernő főjegyző, vitéz Téglás Ferenc ref. lelkes és Szabó Antal községi bíró vezetésével.

A központot Szekeres László dr. főtitkár képviselte. Szabó Antal községi bíró, — aki egyébként 45 éve egyfolytában érdemes bírja a községnek — lelkes és hazafias beszéd keretében köszöntötte a központ kiküldöttjét, majd felkérte, hogy ismeresse a Faluszövetség célkitűzéseit. Szekeres László főtitkár felszólalásában azt hangsúlyozta, hogy ma a gazdaközön-ségnek a kalászosokon kívül újabb jövedelmi forrásokat kell keresni, ezek a tojás, baromfi és gyümölcs. Szólt a munkáskérdésről is, kiemelve azt, hogy a Faluszövetség mindig odatörekszik, hogy a mezőgazdasági munkásság elsősorban a helybeli munkaadóknál találja meg megélhetését. Végül a fiókszövetség a következő tisztikarral alakult meg:

Elnök: ifju Szabó Antal; alelnök: Bíró Mihály; titkár: Szakács István;

40 éve a világot uraló eredeti angol THE CHAMPION és Láng kerékpárokat havi 16 és 20 pengős részletre. Kerékpáralkatrészeket egy-bani gyári árban. Külső gumi 5.80, belső 1.50, pedál párja 2.50, sárvédők 1.50. Láng Jakab és fia kerékpárnyakkereskedés Budapest, József-körút 41. Képes árjegyzék ingyen

pénztárnok: K. Deák Ferenc; ellenőrök: R. Nagy Imre, Sz. Veres Imre; választmányi tagok: Osinszky Ernő, Véghe András, vitéz Téglás Ferenc, D. Ferrás Sándor, Rácz Antal idős, P. Szabó Lajos, B. Nagy Lajos és idős Szabó Sándor.

Jelentkezzenek a munkát kereső hadigondozottak és hadiárvák

Az állami munkaközvetítő hivatal felhívja azokat a hadirokkantakat és hadiárvákat, akik ipari vagy kereskedelmi alkalmazást, munkát keresnek, hogy a külön jegyzékbe leendő felvételük végett mielőbb jelentkezzenek. Jelentkezni lehet vidéken a hatósági munkaközvetítőhivatalnak minden városban, járási székhelyen és nagyobb községben létező helyi szerveinél, az úgynevezett munkaközvetítő gyűjtőhely vezetéseivel megbízott városi tisztviselőnél, a községi jegyzőnél. A jelentkezőknek hadigondozott minőségüket a jelentkezés alkalmával érvényes alkalmi vagy arcképes hadigondozási igazolvánnyal kell igazolni.

Filléres gyorsvonatok július 29-én

A MÁV. igazgatósága közli, hogy legalább 500 utas jelentkezése esetében július 29-én, vasárnap a következő filléres vonatokat indítja: 1. Miskolcra—Debrecenre (Szerencsen át), a menettérti jegy ára 3.10 P. 2. Kaposvár—Ujdombóvár és Pécsről Mohácsra, a menettérti jegy ára Kaposvárról 3.90, Ujdombóvárról 3.20 P és Pécsről 1.70 pengő. 3. Nagyigmándról Siófokra, az egységes menettérti díj 2.60 P. Ennél a vonatonál odamenet a felszállás, visszajövet a leszállás Kisbér, Mór, Bodajk és Moha állomásokon van megengedve.

Dolfuss kancellárt meggyilkolták

Lapzárta után vettük azt a mélyregeően megdöbbentő hirt, hogy Dolfuss dr. osztrák kancellárt nemzeti szocialista felkelők Bécsben agyonlőtték. Junius hó 25-én, szerdán, a délelőtti órákban osztrák katonai és rendőrségi egyenruhába öltözött nemzeti szocialisták behatoltak a rádió épületébe és ott revolverrel kényszerítették a bemondót arra, jelentse a hallgatóságnak, hogy a Dolfuss-kormány lemondott. A felkelők a rádió egyik tisztviselőjét lelőtték. Ugyanakkor 144 egyenruhás, állig felfegyverzett ember a kancellária épületébe hatolt, eltorlaszolták a kapukat, foglyul ejtették a kormány négy tagját és meggyilkolták Dolfuss dr. osztrák kancellárt. Ezalatt a kormányhü csapatok körülkerítették a kancellária épületét, harcra azonban nem került sor,

mert a vérontás elkerülése végett a nemzeti szocialistáknak a német határig szabad elvonulást biztosított a kormány vezetésével megbízott miniszter. A rádió épületét is viszszaszerezték a kormányhü csapatok és a kormány tagjai a mikrofonon keresztül tájékoztatták a világot Dolfuss dr. vértanuhaláláról, egyzersmind fogadalmat tettek, hogy Dolfuss dr. szellemében küzdenek tovább a független Ausztriáért. A kormány Bécs területére ostromállapotot hirdetett ki.

Dolfuss dr. tragédiája mélyregees és őszinte részvétet keltett világszerte. A magyar nemzet különösképpen gyászolja benne őszinte, igaz és rendkívül népszerű barátját.

Az ausztriai sorsdöntő eseményekről jövő héten közlünk részletes tudósítást.

Agyonlőtte magát a halálraitélt madoccai csendőrgyilkos

Márkus Szabó Jánosnak, a bitófa alól megszökött csendőrgyilkosnak kalandos bujkálása és hetvenkedése után pontot tett a július 20-án délután Madocsán eldőrdült revolver és ezzel befejezést nyert az utolsó évek egyetlen betyárhistóriája.

Körülbelül öt hete annak, hogy Márkus Szabó János megszökött a szekszárdi fogházból és azóta hiába üldözte őt az egész ország csendőrsége és rendőrsége, hiába kutatták át a félországot, Márkus Szabó János úgy eltűnt, mintha csak a föld nyelte volna el. Hol itt, hol ott vélték látni a bujkáló szökött fegyencet, jelentették a dolgot a rendőrségnek, vagy a csendőrségnek és szinte percek múlva talpon volt az egész környék, rendőrkutyákat hoztak, de minden hiába: vagy vakláрма volt, vagy ismét sikerült megszöknie a csendőrgyilkosnak.

Talán még tovább is huzhatta volna a bujkálást, ha a legutolsó napokban nem száll fejébe a dicsőség és nem jelenik meg szerelme édesapjának, Árki Istvánnak a portáján. És nemcsak megjelent, hanem el is dicsekedett, hogy olyan rejtekhelye van, ahol senkisé sem találhatja meg, hogy jól megy a sora, enni-innivalója bőven van, ujságot is olvas, sőt a

lányok, akik mindig istenítették ezt a garázda legényt, még borotvával is ellátták, hogy rendszeren megborotválkozhassek.

A gyilkos hetekig falujában rejtőzött

Ekkor már az a vélemény alakult ki a nyomozóhatóságok körében, hogy mindazok a hírek, amelyek szerint Márkus Szabó János hol itt, hol ott tűnt fel, csak a tömeg képzeletének az eredménye és a szökött gyilkos alig mozdult ki a faluból. Meg voltak győződve arról, hogy a *falú népe rejtegeti és látja el élelemmel Márkus Szabót.*

Először azt remélték, hogy Márkus Szabó János újabb rémtette, hogy megkísérelte bosszúból Árki Istvánt agyonlőni, talán elfordítja tőle a falubeliek jóindulatát. Mikor ez mégsem történt meg, vérdíjat tűztek ki a fejére. Ezt a vérdíjat aztán csaknem napról-napra emelték. Először 150 pengőt, majd 300-at s végül 500 pengő jutalmat ígértek annak, aki a hatóságokat Márkus Szabó János nyomára vezeti.

Ez sem használt. Hiába kutatta át a csendőrség Madocsa község egész határát, hiába kutatták át a község-

beli házakat, a gyilkosnak teljesen nyoma veszett. Július 19-én már katonai segítséget kért a nyomozást vezető csendőralezredes a pécsi vegyesdandárparancsnokságtól, ahonnan két század katonaságot küldtek ki a nyomozás megerősítésére.

De a katonaság nem jutott szerephez. A nyomozásnak végre mégis sikerült rávennie Márkus Szabó János édesapját, hogy árulja el fia buvóhelyét. Az öreg Márkus Szabó belátta, hogy hiába minden és azt remélte, hogy ha a fia önként jelentkezik, vagy megadja magát, talán mégis elkerülheti a bitófát. Hosszas rábeszélés után végre elvezette a csendőroket a házához és megmutatta nekik, hogy a *fia ott rejtőzik az istálló mesterien álcázott padlásán*

Sortűz az öngyilkosság után

Márkus Szabó János még ekkor sem adta meg magát. Amikor a házat körülkerítő csendőrök felszólították, hogy adja meg magát, Márkus lekiáltotta a padlásról, hogy *élve nem kerül a kezükbe.*

A vérontás megakadályozására Damasy alezredes felküldte a padlásra az öreg Márkus Szabót, a gyilkos édesapját. Hiába igyekezett azonban az öreg rábeszélni a fiát, hogy adja meg magát. Mindössze annyit ért el, hogy *ledobta a padlásról orosz katonai fegyverét.* Két pisztolyát, egy régi típusú csendőrségi Frommert és egy hatlövetű forgópisztolyt, megtartott magánál.

A csendőrök még egy végső kísérletet tettek s három pernyi időt adtak, hogy megadja magát. A három perc még nem telt el egészen, amikor elfojtott lövés hangja szűrődött ki a padlásról. Márkus Szabó maga ellen fordította fegyverét. Az első pillanatra legvalószínűbbnek azt tartották, amire készültek is, hogy Márkus ellenállásra határozta el magát. A csendőrök három lövéssel válaszoltak. A puskák dördülését mély csend követte. A legkisebb nesz sem szivárgott ki többé a góréból.

Mégegyszer felküldték az öreg Márkust, hogy nézze meg, mi történt fiával. Az öreg néhány másodperc múlva halottsapádan, megtörtén, alig vánszorogva jelent meg a padlásajtóban. Már az arckifejezéséről is le lehetett olvasni, hogy a *fiát halálra találta.* A két csendőr aztán felment s lehozta a *vérben fetengő, hörgő csendőrgyilkost.* Megkísérelték bekötözni a sebét, azonban eredménytelenül, mert *néhány perccel később meghalt.*

A hatóságok 15—16 ember ellen indítottak eljárást *bűnpártolás címén.* A szülőket máris letartóztatták *fegyencszöktetés és tiltott fegyverszerzés büntette miatt.*

Földmives-festők munkáiból nagyszerű kiállítás nyílik meg a Szent István-héten

Új, érdekes színnel gyarapodik az idei Szent István-hét Budapesten. Egy lelkes újságíró, *Bálint Jenő*, a magyar népművészet egyik legalaposabb ismerője, rendezte meg a budapesti *Nemzeti Szalon*-ban azoknak a magyar népi eredetű festőknek és szobrászoknak a kiállítását, akik nem iskolákban, nem mesterektől tanulták meg a festést és mintázás művészetét. *Bálint Jenő* husz éve kutatja a magyar vidéket és ugyyszólván alig van ezek között a népi tehetségek között olyan, akit ne ő fedezett volna fel a nagyközönség számára.

A tiz kiállító közül *Benedek Péter*t nem kell külön bemutatni olvasóinknak, csak azt szeretnők megemlíteni, hogy néhány év előtt *Bálint Jenő* *Bécsben* rendezte meg ennek a magyar östehetségnek a gyűjteményes kiállítását. Ezen a kiállításon megjelent vagy negyven külföldi tekintélyes műkritikus és valamennyien a legnagyobb elragadtatás hangján nyilatkoztak *Benedek Péter* művészetéről.

A *Vasárnap* annakidején sokat foglalkozott *Benedek Péterrel* és megemlítette azt is, hogy *Bálint Jenő* volt az, aki ezt a nagytehetségű festőt felfedezte. A *Vasárnap* közleményei mutatták meg *Bálint Jenő*höz az utat *Győri Elek*nek, ennek az ugyancsak nagytehetségű *tokaji kovácslegénynek*, aki néhány elsőrangú állatképpel fog szerepelni a Szent István-heti kiállításon.

Oravetz Imrét is *Benedek Péter* sikere buzdította további munkára. *Bálint Jenő*nek *Benedek Péterrel* szóló nagyszerű könyve került a kezébe és elhatározta, hogy ő is felkeresi ezt a pesti urat. *Oravetz Imre Nagyida* községben gazdálkodik, szegény ember, s bizony tiz esztendeig kellett félretennie a garasokat, amíg a pesti utat megvalósíthatta. Mint festő, egészen más stílusu, mint *Benedek Péter*. Nem primitív, nem olyan egyszerű eszközökkel dolgozik, mint *Benedek*, hanem inkább mindent, amit fest, igyekszik valami szebb, ideálisabb formában papírra vagy vászonra vetni. *Oravetz Imre* nemcsak festéssel foglalkozik, hanem rendkívül sokat olvas is és érdekes, hogy nem a szépirodalom, a regények, a versek érdeklik, hanem a bölcsészet. A legnehezebb és legkomolyabb bölcsészeti munkákat olvassa és meg is érti.

Festette: „Mári”

Egyik legérdekesebb kiállítója lesz a kiállításnak egy *Mári* nevű cseléd-asszony. A családi nevét ugyyszólván nem is használja, a képeit is csak a keresztnevével írja alá és mindenki

csak ezen a néven ismeri. Harminc éve fest már. Most ötven éves. Valamikor régen egy festőművész házában szolgált és itt kapott kedvet a festéshez. Ma takarítani jár házakhoz, ebből él és ha néhány fillért félre tud tenni, abból festéket és vásznat vesz, hogy dolgozhassék. Ma is *Hódmezővásárhelyen* él és leginkább *hódmezővásárhelyi tájképeket* fest.

Káplár Miklós a *Hortobágyról* indult el. *Juhászlegény* volt s aztán a városba került és pincér lett. Itt ismerkedett meg néhány nagynevű festőművésszel, akiktől kedvet kapott ő is a festéshez. Csodálatos felismeréssel mindjárt látta, hogy csak akkor alkothat valami jelentékeny, ha visszatér a természethez és nem a városi életet fogja festeni. Visszament a *Hortobágyra*, munkát vállalt és a szabadijében festett: hortobágyi tájképeket, hortobágyi alakokat. Komoly műbírálok véleménye szerint alig van a *Hortobágy*nak jobban látó, kifejezőbb festője, mint ez a juhászlegény, aki ott nőtt fel a *Hortobágyon* és minden idegszálával érzi és tehetségével vászonra tudja vetni a nagy magyar pusztá levegőjét.

Áldozó Józsefet is jól ismeri már a *Vasárnap* olvasóközönsége. *Himóti*

földmives és a képei mégis olyanok, mintha valami francia festő festette volna, aki csak néhány színnel, néhány odavetett vonással ábrázolja az alakjait. A műbírálokat érdekelte, hogy ez az egyszerű földmives miképpen jött rá erre a festési módra, amikor soha életében nem láthatta a francia impresszionistáknak nevezett művészek alkotásait. Amikor megkérdezték tőle, hogy miért nem fejezi be a képeit, hogy miért csak néhány odavetett vonással és színfolttal ábrázol embert és állatot, azt válaszolta rá, hogy nincs ideje alaposabban kidolgozni a képeket, hiszen az állat, amit fest, nem áll neki öráig egyhelyben és az emberek is meg-megállnak, beszélgetnek egy keveset, aztán továbbmennek. Így lett *Áldozó József*ből a percek életének festője.

Mázolósegéd képei a Szépművészeti Muzeumban

A sok paraszti festő között egy falusi ácsmester, *Markovits István* is szerepel fagaragásu szobraival. *Markovits* csak a pályája elején volt ác. Amikor felfedezte magában a szobrász-tehetséget, kiment egy tanyára és ott faragta bicskával, törött borotvapengével a faszobrokat. Leginkább állatszobrocskákat faragott és vallásos, templomi tárgy alakokat, hallatlan stílusérzékkel. Tavaly halt meg nyolcvanasztendős korában.

Nagy Balogh János, ez a mázólósegédből lett festőművész már bevonult a magyar művészet történetébe. Nagytehetségű, kitünő meglátású festő, aki életében egyetlen képet sem adott el, csak magának festett és amíg élt, mindig szobafestésből tartotta el magát. Képeit végrendeletében a budapesti Szépművészeti Múzeumra hagyta és Magyarország legelőkelőbb művészeti intézménye méltónak is ítélte ezeket a képeket arra, hogy a muzeumban elhelyezzék. A kiállításra harminc képet engedett át a Szépművészeti Múzeum.

Az östehetség-kiállításon azonban nemcsak képek és szobrok lesznek, hanem a magyar népi művészetnek egyéb alkotásai is. Színes cseréptányérok, cserépkorsók, apró szobrocskák, kézimunkák és mások, Magyarország minden vidékéről, ahol az ilyen iparművészettel foglalkoznak. Köszönetet érdemel a kiállítás lelkes rendezősege és vezetője, hogy egyszer végre egy nagy, összefoglaló kiállítás keretében mutassa be a főváros közönségének, hogy milyen művészi értékek szunnyadnak odalent a magyar vidéken. Egyszerű, földmivessorban élő emberek, akik a szájuktól vonják el a garast, hogy festéket, vásznat vagy ceruzát vegyenek maguknak, akik a szabadidejüket áldozzák fel erre, mert hiszen festéssel vagy szoborfaragással még azokat a filléreket sem tudják megkeresni, amibe az anyag kerül.

Figyelmeztető az autóvezetők számára
a balatoni országoton, Lepsénynél

SZÖVETKEZETI ÉLET

Heti betétgyűjtés a szövetkezeteknél

Az igazi takarékoság utja inkább apró, mint nagy kövekkel van kirakva, ehhez a mondáshoz hasonlatos az a régi közmondás is: „Krajcárból lesz a forint“. Valóban, a vagyonosodás alapját: a takarékoságot kicsiben kell elkezdni. Ha már megszoktuk, igen könnyű nagy dolgokban is takarékosnak lenni.

Az Országos Központi Hitelszövetkezet ebből az igazságból kiindulva, nagyon szeretné a kötelékébe tartozó hitelszövetkezetnél a heti betétgyűjtési rendszert meghonosítani. 10—20 filléres heti befizetésekből is lehet, ha nem is rövid idő alatt, de előbb-utóbb tekintélyes tőkét gyűjteni, a földolog az, hogy rendszeren és pontosan fizessük be a heti 10—20 filléreket, vagy mondjuk 1 pengőt, esetleg többet, amit az ember meg se érez egyszerre s látni fogjuk, hogy az év végével, esetleg egy-két év múlva már oly tekintélyes takarékbetéteink lehet a hitelszövetkezetnél, ami elegendő esetleg ház-, szántóföldvételekre, vagy háziállatok, gazdasági gépek beszerzésére is.

A hitelszövetkezetek mult évi kongresszusán igen érdekes előadást tartott a heti befizetési tőkegyűjtés rendszeréről egyik vidéki hitelszövetkezet ügyvezető igazgatója. (Schneider János ügyvezető igazgató a szekszárdi hitelszövetkezetnél.) Ennek az előadásnak megvolt a kívánt sikere, mert azóta folyton több és több szövetkezet terelte rá tagjait a takarékoság útjára.

A mostani mostoha idők szinte kényszeritenek rá, hogy fillérekkel kezdjük meg a spórolást. Nem oly nagy dolog és nem is szégyenleni való vasárnaponként istentisztelet előtt, vagy után befordulni a hitelszövetkezet helyiségébe és leszurni a hetenként 20, vagy 40 fillért, vagy egy pengőt. Néhány hét múlva már látni fogjuk, hogy az első heti befizetés milyen hamar és milyen tekintélyes összegre duzzad.

Ez az egyszerű heti befizetés egyuttal alapja és fokmérője lehet bármelyik ember hitelképességének is. Tudnunk kell ugyanis, hogy a heti befizetések alapján joga van a betéti csoport tagjának kölcsönre, ha megszorul, sőt néhol úgy vannak ezek a hetibetétes csoportok megszervezve, hogy minden tagnak nemcsak rendszeresen be kell fizetnie a vállalt összeget, de legalább egy ízben kölcsönt is kell kivennie, amit természetesen a következő héten már visszafizethet, de törlesztheti azt a rendes heti befizetéssel is.

Nézetünk szerint ezeket a heti betétgyűjtő csoportokat egy-egy hitel-

szövetkezet keretében legjobb aratás, illetve termésbetakarítás után megalakítani. Ilyenkor még van minden gazdának egy kis pénze. Nem sok, mert hiszen a közterhek és a házi szükségleti cikkek pótlása elviszi a szántóföld majdnem minden hasznát. Eppen ezért vállaljunk csak olyan kis kötelezettséget, amit hetenként okvetlenül megbirunk. Amikor aztán elkövetkezik a tavasz, amikor már üres a hombár, amikor igazán nincs mit pénzze tenni, akkor ott vannak az egymásra következő hetek folyamán felgyülemlt betétek. Ezekre támaszkodva kérhetünk a hitelszövetkezetnél megfelelő kölcsönt. Nem kell kölcsönért rokonnak szomszédnak könyörögni s ami a fő, a kölcsön visszafizetése is könnyű, egyszerűen csak folytatni kell a rendszeres heti befizetést, de törleszthetünk, ha tudunk nagyobb részletet is. Ezzel a rendszeres heti takarékosággal néhány év múlva elég szép takarékbetétekre tehetünk a hitelszövetkezetnél szert, ami kamatozva, önmagát szaporítja, a netán bekövetkező mostoha időkben pedig olyan támaszték, ami egy-egy gazdát esetleg a tönkrejutástól mentheti meg.

Ott tehát, ahol hitelszövetkezet van, a tagok kérjék fel a vezetőséget, hogy üzletkörébe vegye fel a *heti takarékbetétek gyűjtését is.* (y.—n.)

Ócskavasgyűjtés szövetkezetek után.
Ne mosolyogjon senki, ha arra esábitjuk a szövetkezeteket, főleg a fogyasztási szövetkezeteket, hogy karolják fel az ócskavas, a baromfitoll, az üres üvegek, sőt üvegeserép gyűjtést is. Tudnunk kell, hogy a trianoni béke elvette tőlünk a vasérbányáink tulnyomó nagy részét. A hazai vasöntődék és gépgyárak tehát nyersanyagszükségletük legnagyobb részét idegenből, vagy megszállt területről kénytelenek hozatni, már pedig minden fillér, ami az országból kimegy, a nemzeti vagyont csorbítja. Az ócskavasnak elég nagy ára van — sok száz ember él meg a gyűjtéséből. Hirdesse ki a szövetkezet, hogy portékáért cserébe, esetleg készpénzért elfogad ócskavasat is. (Az árat szívesen közli a *Hangya* központ.) Ugyanez a helyzet a baromfitollal és üvegfélével is. Az összegyűlt nagyobb mennyiség további értékesítésére is a *Hangya* ad időnkint utbaigazítást.

GAZDATUDÓSÍTÓ

Méhetető cukor kapható.

Az Országos Magyar Méhészeti Egyesület újabb 10 vagón adómentes, 4% humuszmentes, homokkal denaturált kristálycukor méhetetésre történő szétosztására kapott engedélyt a pénzügyminiszter utól. Méhesaládonként legfeljebb öt kiló igényelhető. A rajok természetes külön, új családnak számíthatnak. A cukor ára különként 54 fillér. Megrendelőlevélért az Országos Magyar Méhészeti Egyesülethez (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) kell fordulni, 24 fillér postabélyegben melléklendő. A kapott cukor ez év december 31-ig bármikor feleltethető.

Ötvenszázalékos díjkezdvezmény az őszi kiállításra küldött mintacsomagokra.

Mint ismeretes, szeptember 29-től október 8-ig „Nemzeti munka a magyar földön“ cím alatt országos mezőgazdasági termény- és gyümölcsbemutató kiállítást rendeznek. A postavezérgazgatóság most rendeletileg közölte, hogy a bemutató előkészítő bizottságához és a kísérleti állomásokhoz küldendő mezőgazdasági termény- és gyümölcsmintákat tartalmazó csomagokat 50 százalékos díjkezdvezményvel lehet a postán küldeni. Az egyes csomagok súlyhatára 20 kilogramm és a házhozküldés díjára is 50 százalékos mérséklést engedélyeztek.

A buza júliusi átszámítási kulcsa.

A Pénzügyi Központ közhírré teszi, hogy a buzaáztaléglevelekben folyósított és buzaértékekre szóló kölcsönök törlesztési részleteinek befizetésekor és a buzaáztalévelek kamatszelvevényeinek beváltásakor júliusra átszámítási kulcsként egy méter-mázsa buza fejében 12,97 aranypengőt kell alkalmazni.

Ötven pengő holdpénzelőleget kapnak a dohánytermelők

A Dohányjövődék központi igazgatósága körrendeletben értesítette a dohánybevéltő hivatalokat, hogy az idei dohánytermelők a tavasszal engedélyezett holdankénti 50 pengős előlegén felül a tényleg beültetett terület minden holdja után további 50 pengő kivételes előleget kaphatnak. A kivételes előleg kiutalását azzal a feltétellel engedélyezték, hogy az összegért két kezes készfizetői szavatosságot vállal. Kezesek nélkül csak akkor folyósítható újabb előleg, ha az idei dohánytermés az összes terhek levonásával legalább nyolcszoros fedezetet nyújt.

ELADNÉK:

Eladnék egy két évig használt, jókarban levő, üzemképes, 8 lóerős stabil benzínmotort. Cím: Magyar Andrásház, Nagykönyi, Tolna m.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt Előfizetőinket, akiknek előfizetése július hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlapkérésre készséggel indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-utca 24.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A nyulfiókák felnevelése

A kis nyulak zárt szemhéjakkal jönnek a világra. Csak 8—10 napos korukban nyílik ki szemük. Ha a szembéjak olyan erősen összeragadtak volna, hogy a nyulacsókák 10—12 napos korukban se látnának, akkor langyos kamillateával kell szemüket mosogatni.

A fiókák első tápláléka az anyatej. Az anyanyul teje körülbelül 70 százalék vizet, 15 százalék fehérjét, 10 százalék zsírt, 2 százalék cukrot, 3 százalék ásványi anyagot tartalmaz. A szoptatás legalább 8 hétig tartson, helyesebben: addig, míg az első szőrváltás kritikus ideje (mely a második hónap végével jelentkezik) le nem folyik. Ha 10 hétig élvezhetik a kis nyulak az anyatejet, akkor még jobban fejlődnek.

Az esetleg elpusztult nyulfiókát a fészekből azonnal el kell távolítani. Ha a nagyobb fajta tartozó nyulnak hatnál több, a kisebb fajta tartozónak nyolcnál több fiókája születne, akkor a számfelettieket vagy öljük meg, vagy adjuk oda dajkaságba egy más szoptatós nyul alá. E célból a dajka összes ivadékait és a mostohákat egyazon szagu anyaggal kell bepermetezni.

Ha az anya csecsein 12 óra múlva még a szopás jelei nem látszanak, akkor csecsgyulladás vagy caiklandósság miatt nem engedi szopni fiókáit. Az első esetben állatorvosi előírás szerint gyógyítani, az utóbbi esetben pedig lefogva kell kényszeríteni az anyát a szopás tőrésére.

Hogy az anya jól telegen, bőven kell takarmányozni zöldszéggel, télen pedig répával, jó szénával, korpával.

Az anya a fiókák leválasztása után 1—2 hét múlva viendő ismét a bakhoz. Korábban ne, mert akkor elgyengül az anya és fejletlen lesz a következő „alom” is.

A kis nyulaknak a szopás ideje alatt a zab és finom széna a legegészségesebb tápláléka. Az elválasztás után a só- és vitamintartalma zöldtakarmányokra, a jó szénákra és a fehérjedus abrakfélékre kell a fősúlyt helyezni.

Három hónapos korában a bakok már egymással marakodni kezdenek. Ezért a tenyésztésre szántakat egyedileg külön kell választani, a többit pedig kiheréltetni.

Ha nem termett elég zab,

akkor a lovak abrakjának $\frac{1}{3}$ — $\frac{3}{4}$ részét tengeri adhatja. A tengeri a zabnál 30 százalékkal nagyobb tápértéke, a szervezetre azonban petyhítéleg hat és a vele etetett lovak könnyen izadnak. Tekintettel a tengerinek he-

vitő hatására, a nyári nagy melegen gyorsfutó vagy nehéz ígát vonó lovakkal lehetőleg ne etessük, hanem csak a hűvösebb őszi, téli és kora tavaszi időszakokban. A lóval durván zúzva, esetleg csutkával együtt darálva, vagy a darát szalma-szeccskával keverve etessük a tengerit. A zab pótlására a kölest is felhasználhatjuk, amelynek a zabhoz hasonló a tápláléértéke. A kölest etessük mindenkor alaposan megdarálva, mert az apró, kemény, sima magvakat, ha az állat rágatlanul nyeli le, akkor emésztetlenül távoznak el az állat bélsarjában. A malomipari termékek közül a zab harmadrészt korpával vagy takarmányliszttel is helyettesíthetjük. De ezek a malomipari melléktermékek is petyhítéleg hatnak az állat szervezetére, a buzakorpának pedig azonfelül még hashajtó hatása is van. Egy kg zabot 1.3 kg korpával lehet helyettesíteni. Ha a ló egyéb hashajtó takarmányt, például zöldsztakarmányt nem kap, akkor a melasz is jó zabpótló. Ez a cukorgyári melléktermék valamivel gyengébb tápértéke, mint a zab, miért is 1 kg zab pótlására $1\frac{1}{4}$ kg kell belőle.

A kétéves fehér somkóró

figyelemreméltó növény a sovány, sekély termőrétegű, köves, kavicsos, sülvényes talajon, hol a növényi tápanyagok, főleg pedig a vízhiány miatt, igényesebb növények, például lóhere, lucerna, stb. már nem élnek meg. A talaj tekintetében csak annyi igényt támaszt, hogy ne legyen teljes híjjával a mésznek.

Édes a dinnye

Rendszerint tavasszal vetik védőnövénynek. A védőnövény lehet zab, de lehet belevetni tavasszal az őszi kalászosok vetésébe is. Vetőmagszükséglete kat. holdanként 20—30 kg. A védőnövény lekerülte után erős fejlődésnek indul és már az első év őszére nagy tömeget ad, melyet le lehet legeltetni, vagy lekaszálva etetni, esetleg bezombolyázni. Kaszálása magas sarlóval történjék, mert nem gyökereiről, hanem szárrügyeiről hajt ki újra. A következő évben két kaszálást ad. A második magnak hagyható. Kaszálás helyett lehet egész évben legeltetni is.

A második évben a somkóró zöldtermése 160—200 mm-ra tehető, ami körülbelül 40—50 mm szénának felel meg. Nagy mennyiséget nyújt tehát még a legrosszabb földön is, hol más takarmánynövény nem volna termelhető. Nagy hátránya azonban, hogy erős izanyagai miatt az állatok nem szívesen, csak ügyes szoktatási módszerekkel rákényszerítve fogyasztják. Így a legelőn csak akkor nyul hozzá, ha abban az évben még jobb legelőn legelni nem volt alkalma. Kaszáltan csak akkor eszi, ha nem hagyta elvévülni, hanem a virágbimbók megjelenése előtt levágták és eleinte izletesebb takarmányul keverve tették a jászolba. Szénáját legjobb eleinte szécskázva és sós vízzel meglocsolva, répával keverve adni az állatok elé. Legjobban eszik a somkórót állataink, ha bezombolyázzuk. Zsenge korában zölden óvatosan etetendő, mert erősen puffasztó hatása van.

A somkórónak jelentősége nagy a zöldstrágyázás szempontjából is. Az említett rossz talajokban természetesen itt alászántva nemcsak buja zöld növedékével, hanem vastag, mélyre hatoló gyökereivel is, nagyban gazdagítja a talaj humusz- és nitrogéntartalmát. Nem mese, hogy utána akárhányszor még a lucerna is sikerült ott, hol annakelőtte lucerna vetésére nem is mertek gondolni. Zöldjét alászántani csak úgy sikerül, ha előbb súlyos hengerrel a földre nyomattuk, vagy pedig olyképpen, hogy a szántás előtt lekaszáltjuk és a levágot szárazakat behuzatjuk a barázdába.

Apró jótanácsok

Állati vért csak akkor etessünk, ha teljesen friss és egészséges állatból származott. Jégverembe helyezve 1—2 napig állal. A friss vérhez fokozatosan kell a sertést szoktatni s nagyon célszerű, ha ezt korpával, darával, főtt burgonyával összekeverten etetjük. Választott angol malacokkal eleinte naponta fejenként az abrakkal elkeverve, 20—25 deka friss vért adunk, ennek mennyiségét az állatok emelkedő súlyával arányosan fokozatosan 0.5—1 kg-ra emeljük. Baromfiul is etethető vér a lágy eloszággal elkeverten. Tojótynak naponta fejenként 5 deka vért adható. Ennél valamivel több vért adható a kacának és a fiatal pulykának.

Tarka Krónika

A hamvas varju kártékony madár, mert az apró, szopós nyulakat, fűrjés fogolyesírkéket a fészekből elrabolja, sőt a baromfiudvarokból elviszi az apró, pelyhes kis csibéket. Ez a káros mivolta júliusig tapasztalható, mert ettől kezdve a tarlókon kószál és egerekre, rovarokra vadászik. Ez azonban nem elég arra, hogy kiméletben részesüljön.

A sertésvész elleni szimultán ojtás tudvalegőleg immunitást ad a sertésnek úgy, hogy később, ha természetes úton, azaz beteg sertésektől fertőződik, ennek hatása alatt gyengén, vagy egyáltalában nem betegszik meg. A szimultán ojtás alkalmával vírus és szérumot ojtanak az állat szervezetébe. Minél nagyobb az állat, annál több kell a drága szérumból. Ezért az ojtás olcsóbbításának érdekében már évek óta kísérleteznek, hogy vajjon nem lehetne-e a 4—5 hetes szopós malacokat szimultánózni, be nem várva a 4—5 hónapos kort. Detre László dr. kísérletei és több gazdának tapasztalata szerint a szopós korban eszközölt szimultánózás teljes eredménnyel végződik. Ha ez végérvényesen bebizonyosodik, akkor a szimultánózás költsége jelentősen megcsökken s így remélhető, hogy a sertésvész elleni ojtás általános lesz.

A nyáron fiadzó mangalica-kocák tarlójárás esetén nem igényelnek külön abrakolást. Ha azonban nem áll elegendő tarlólegelő rendelkezésre, akkor a vemhesítő utolsó 3—4 hetében etessünk $\frac{1}{2}$ —1 kg abrakot, amelyet 2 százalékos szénsavas mésszel ajánlatos kiegészíteni. Ellés után emeljük fokozatosan az adagot és etessünk annyiszor $\frac{1}{2}$ kg abrakot, mint ahány malacot a koca szoptat. Legelőjárás címén a legelő minősége szerint $\frac{1}{2}$ —1 kg abrakot levonásba hozhatunk.

A trágyatelep akkor lesz megfelelő, ha nem szívárogo be a trágyalé a földre s nem csurog ki onnan az udvarra, továbbá, ha nem szárad ki az idegyűjtött trágya. Ezért indokolt neki vert agyag- vagy kővezett alapot készíteni és kőfállal körülvenni a trágyatelepet. A trágyát nap után jól meg kell tipratni, miért is helyes dolog korláttal körülvenni, hogy a szarvasmarhák a nap bizonyos felében ráhajthatók legyenek. Hogy a lé a telep fenekén meg ne álljon és el ne posványosítsa a trágya alját, másrészt, hogy az értékes levét utolsó cseppig felhasználhassuk, trágyalékutat kell a telep egyik sarkába cementbe rakott téglákkal építeni. Ide folyjon az istállóból zárt csöveken át a vizelet is. A kut elég mély legyen arra, hogy be ne teljen addig, míg tartalmát tarlóra, rétre, konyhakertbe ki nem hordhatjuk s ki nem öntözhetjük.

A kaszált zöldtakarmányt szálasan vagy szécskázva célszerűbb-e etetni? Erre a kérdésre csak általánosságban lehet választ adni. Általában azt mondhatjuk, hogy a szálasan való etetés pazarlással jár ugyan, de viszont természetesebb etetési mód, amely nem sokott emésztési zavart okozni. Ezzel szemben szécskázott zöldtakarmány etetése gazdaságosabb, mert az állatok nem hagyják ízéket és kevesebbet szórnak el belőle. A szécskázott zöldtakarmány azonban könnyen megfűlled és könnyen okoz emésztési zavart, különösen ha esős az időjárás.

A leghatalmasabb emberi alkotások is elporlanak idővel s csak egy-egy kőhalmaz, vagy az se, jelzi helyüket. Az emberiség nagy szellemeinek híres mondásai örökéletűek, mert szájról-szájra szállanak. Most a Krisztus születése előtti hatalmas görög birodalom bölcseinek egy-egy fennmaradt mondását költjük csokorba, hogy el ne bizzuk magunkat a mai kor bölcseségén. Ime néhány két és félezer éves szellemi sziporka, amely a ma emberének is örök tanulságot nyújt:

Solon-t, a híres athenei törvényhozót, kérdezte egyik kortársa:

— Hogy tarthatom meg a barátaimat?

— A hibáikat titokban mondd meg nekik, az erőnyeiket pedig nyilvánosan dicséred — felelte a bölcs államférfiu.

Thales, a hét görög bölcsék egyike után maradt fenn ez a mondás:

— Az igaz és őszinte szemrehányás még az ellenségednek is hasznára lehet, a hamis dicséret annak is árthat, akinek jót akarsz.

Bias szintén a hét görög bölcsék közül való. Mikor azt kérdezték tőle, hogy melyik a legveszedelmesebb és leggonoszabb állat, így felelt:

— A vadállatok közül a zsarnok, a háziállatok közül — a hizelgő.

Anthistenes athenei bölcsét a politikáról faggatták kortársai, hogy miként alkalmazkodjanak hozzá. A filozófus így válaszolt:

— Ugy tegyetek velem, mint a tűzzel. Ne menjetek hozzá nagyon közel, mert megégtek. De nagyon távol se álljatok tőle, mert megfáztok.

Diogenes, a sinopei cinikus filozófus, igen különös és bogaras ember volt. Kortársainak fényűzését és elpuhultságát ostorozta. Hordóban lakott s a patak vizét tenyeréből itta. Egyszer fényes nappal égő lámpával ment végig az utcán.

— Mit keresel, Diogenes? — kérdezték tőle.

— Embert, fiaim, mert nem találok sehoh.

Világverő Nagy Sándor, aki a görög államokat leigázta, kíváncsi volt a sinopei bölcsre s fényes kíséretével megállt Diogenes hordója előtt.

— Tudod-e, ki vagyok én? — kérdezte tőle.

— Azt magadnak kell tudnod.

— A világ legyőzője vagyok, a leghatalmasabb.

— Magadat győzd le s még hatal-

masabb leszel! — felelte gunyosan Diogenes.

A királyt meglepte a felelet. Hogy megengesztelje a bölcsét, így szólott hozzá:

— Mit adjak neked, Diogenes? Kérj, amit akarsz.

— Nekem nem kell, amit te adatsz. De ne vedd el, amit nem te adsz. Állj félre, hogy a nap reám süssön.

Egyszer egy ismerőse gunyolta Diogenest, hogy ha koldus volna, mindenki segítené, de mert bölcs, magára hagyják.

— Fiam, az emberek semmit sem tesznek ok nélkül — felelte Diogenes. — A sántáknak és vakoknak azért adnak, mert lehet, hogy maguk is azok lesznek. De arra semmi reményük, hogy bölcsökké váljanak. Hát miért adnának a bölcsnek?

Aristotelestől azt kérdezték a tanítványai, hogy mi különbség a tudós és a tudatlan ember között.

A bölcs azt válaszolta:

— Mint az élő és holt ember között.

Aesopus híres görög mesemondó volt, akinek állatmeséi ma is közösen fognak a világ minden nyelvén. Csipős és élesnyelvű élcelődő. Egyszer azt kérdezték tőle, hogyan válhatik valaki becsületes emberré.

Aesopus így felelt:

— Tedd mindannak ellenkezőjét, amit mások cselekszenek. Nem jó véleménye lehetett kortársairól.

Ez az Aesopus rabszolga volt és nőtlen maradt. Amikor gazdája ennek okát kérdezte, azt felelte:

— Kevés nőt találtam, akinek férje szerettem volna lenni. És még kevesebb fiatalembert, akit büszkén vallottam volna fiamnak.

Plutarchos görög történetíró nem szerethette a kíváncsiskodó embereket, mert ezt mondta róluk:

— A kíváncsi ember füle olyan, mint a szelelőlyuk. Mindent magába szí, ami rossz...

Agesilaos spártai királyt biztatták udvaroncái, hogy emeltessen szobrot önmagának. A király így háritotta el az ajánlatot:

— Ha jót teszek, abból ugyis örökzöld fakad s az megőrzi emlékezetemet. Ha a polgárok kárára cselekszem, akkor a világ összes emléksobrai is elfeledtetnek...

Édes lányom . . .

Édes lányom fogadd meg a szavakat,
Ne menj férjhez, gyenge vagy még
asszonynak,
Nem illik még bekötni a fejedet,
Ne való még a fejkötő teneked.

Édesanyám kendnek én szót fogadok,
De rózsámtól mégis el nem maradok,
Nem bánom én, ha illik, ha nem illik,
Szép tavaszra a rózsza is kinyílik.

H. PAPP Mária (Diósvizlő.)

Rózsza terem . . .

Rózsza terem, rózsza nyílik rózsafán,
Jaj de csinos, jaj de büszke ez a lány,
Azért csinos, azért büszke az a lány,
Nyalka legény szeretője van tanyán.

Nyalka legény, csikós legény a tanyán,
Azért csinos azért büszke az a lány,
Eszteendőre vagy kettőre elveszi,
A tanyára királynénak megteszi.

MOLNÁR FERENC (Csorna.)

Mély a Balaton . . .

Mély a Balaton, nem lehet bejárni,
A lány szíve-szerelmébe belátni,
Rejtettebb az a tenger fenekénél,
Nem látja hej, más a szeretejénél.

Csónakkal hullámozó Balatonban
Befonom szép galambomat karomban.
Legyél csendben, ne háborogj, Balaton,
Legalább mig a rózsám megsókolom.

Iffj. CSÁNYI JÓZSEF (Miháld.)

32 helységből toborzódik az idei Gyöngyös Bokréta

Jelentettük, hogy a kultuszminisztérium június közepén négy magyar dalos-táncos népi csoportot, „bokrétát” küldött ki a bécsi nemzetközi táncversenyre. Az Országos Magyar Bokréta Szövetséghez most érkezett meg a bécsi nemzetközi táncverseny vezetőségének közlése, amely szerint a nemzetközi zsüri a magyar csoportot díszoklevéllel tüntette ki. Itt említjük meg, hogy Budapest idegenforgalmi hivatala prospektusokban hívta fel jó előre a külföld figyelmét az idei Gyöngyös Bokrétára, amelynek országos nevű kezdeményezője tudvalevően Paulini Béla, a kiváló író. Az előjelek szerint az idei Gyöngyös Bokréta meg is fog felelni a messzeható beharangozásnak, még nagyobb szabásúnak ígérkezik, mint amilyenek eddig láttuk. Az idén a Szent István-hét keretében harminckét helység népi csoportjait látja vendégül a székesfőváros. Az első esztendőben 8, a másodikban 16, a harmadikban 24, az idén 32 helység: átgondolt és dicséretes fejlesztése ennek a szép és nagy ügynek. Mig az első évben két napig tartottak a népi játékok, az idén nyolc napig tartanak, augusztus tizenegyedikétől

huszonegyedikéig. A Gyöngyös Bokréta azzal, hogy egyre nagyobb szabásúnak jelentkezik és azzal, hogy rendszeresen időhöz kötött, ma már belső értékétől eltekintve, csakugyan számon tartott dátumot jelent Európa minden nagyobb idegenforgalmi hivatalában is.

A Magyar Bokréta Szövetség teljes erővel folytatta és az ősszel nagyjából országosan befejezi helyi egyesületeinek: a „bokréták”-nak megszervezését.

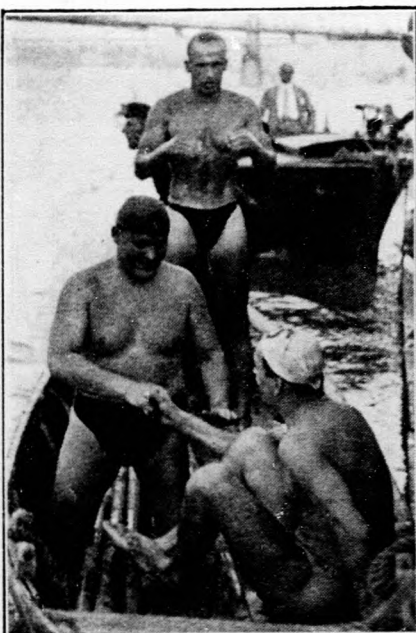
ASSZONYOKNAK, LEÁNYOKNAK

Befőttés üvegek, palackok tisztítása

Keskeny nyaku, régi befőttés üvegeket az oldalukra tapadt penész- és egyéb foltoktól úgy tisztíthatunk meg, hogy az üveget egyharmadáig megtöltjük vízzel és közepes nagyságú sörrel, s alaposan összerázzuk. Utána többször kiöblítjük és szájával lefelé fordítva száradni hagyjuk. Minden fajta üvegedény tisztításához kitünően használhatunk dísznáször-kefét.

Olajos üvegeket langyos szódaoldattal tisztíthatunk meg. Makacsabb esetekben, ha az üveg már gyantaszzerű hártáival vonódott be, 20—30 gramm vágott vagy reszelt quillágyökért feloldunk meleg vízben, egyharmadig megtöltjük vele az üveget, apró kavicsot vagy sörétet teszünk közé és addig rázzuk, míg az üveg fala teljesen ki nem tisztul. Azután tiszta vízzel leöblítjük és megszáritjuk.

Petróleumos üvegeket előbb luggal, majd benzinnel öblítünk.

Halasy Olivér

a magyar folyambajnokság győztese

sét. Az országos szövetség kéri azoknak a községeknek papjait, tanítóit, jegyzőit, ahol népviselet még van, vagy ahol a népviselet ujjaélesztésére remény nyílik, forduljanak alapszabályokért, a megszervezést illető felvilágosításért a szövetség központjához (Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 49.), hogy az ország gyönyörű népi bokrétájából most már egyetlen olyan helység se hiányozzék, amely abba beillik.

A homályosfalu vizes vagy söröskorsó és palack tisztításához szűrőpapír- vagy újságpapírfoszlányokat is lehet használni, vízzel felelesztve. A palackot erősen rázzuk, hogy benneük pépszerű anyaggá válják a papíros s mikor kitusztult, tiszta vízzel többször kiöblítjük.

Gyümölcsfoltok eltávolítása

Gyümölcsérés, nyári befőzések idején szinte elkerülhetetlen, hogy ruhánkon, kezünkön ne kapjunk gyümölcsfoltokat. Kézről a gyümölcsfoltokat igen könnyen eltávolítja a borkősav, de legtöbbször az is elegendő, ha egy jól kipréselt citrommal ledörzsöljük az ujjakat. A dióhéjfoltokat hígított kénassavas sóoldattal lehet eltávolítani; tisztítás után azonban meleg vízben többször meg kell mosni a kezét. Ruháneműből a cseresznye- és lekvárfoltokat egy rész szalmiák-szesz és három rész éter elegyével lehet eltávolítani, melyet vízzel a kétszeresére hígítottunk. A málna- és szederfoltokat úgy tüntethetjük el, hogy a foltos helyeket egy órán át híg klóros vízzel áztatjuk, azután langyos vízzel és szappannal átmosuk.

Ételreceptek

Zöldbaleves. Egy kiló megtisztított és felvágott zöldbabot másfél liter forró vízben feltéve, puhára főzünk. Világos rántásba kevés összevágott vöröshagymát, kőshegynyi piros paprikát téve, hideg vízzel felelesztjük és a levest berántjuk vele. Ezután kevés petrezselyemzöldet vágva bele, jól átfőzzük, ecettel, cukorral ízesítjük és tálaláskor egy kanál tejfelt adunk hozzá.

Ugorkasaláta. Háromnegyed kiló uborkát meghámozva meggyalulunk és kissé megszóva salátástálra tesszük. Teszünk közé kevés karikára vágott vöröshagymát, leöntjük 1 deci ecet, 1 deci víz, 1 deka cukor és kevés sóból álló lével, azután tejfölt vagy egy kevéskanál salátajogurtot adva hozzá, törött borssal és paprikával fűszerezük.

Zöldbalsaláta. Fél kiló fiatal zöldbabot megtisztítva forró vízbe téve, puhára főzünk. A levét leszűrve salátástálra tesszük és a fenti salátaléval elkészítjük.

Lecsó. 5 deka zsirba felteszünk 2 apróra vágott vöröshagymát, fél kiló karikára vágott zöld paprikát, fél kiló csikokra vágott piros paradicsomot s megszóva, cukorral ízesítve megpároljuk.

H I R E K

Bebörtönöztek a csehek egy magyar leventét. Kurucz Dezső 24 éves magyarországi, dunakiliti illetőségű fiatalember a napokban Csehországba utazott *Misérden* lakó rokonai látogatására. Az ottani csendőrség megállapította, hogy Kurucz a leventeszervezet tagja volt, ezért letartóztatták és a pozsonyi ügyészség fogházába szállították.

A szárazság rettenetes pusztítása Amerikában. Az amerikai aszálykatasztrófa ismét súlyosbodott. A gazdák a legnagyobb sietséggel leölik a szomszúságtól halálra gyötört barmaikat. Oklahoma City körül 600 állatot löttek agyon a mezőn, hogy véget vessenek rettenetes szenvedéseiknek. A Mississippí vonalától nyugatra, a Rocky-hegységig a nap heve annyira kiégte a mezőket, hogy a gazdák elhagyják birtokaikat és a közelj városokba költöznek, hogy ne lássák a reménytelen pusztulást.

Borzalmas autóbusz-villamos összeütközés. Julius hó 18-án este fél 11 órakor Budapesten, a Ferenc József-téren a Bécsből jövő autóbusz belerohant egy tehervillamoskocsiba. Az összeütközés olyan heves volt, hogy a villamoskocsi a sínek közül kigrott és félméterre tőlük a kövezeten állott meg. A mentők pillanatok alatt a szerencsétlenség színhelyén termettek, hat utast súlyos sebesüléssel kórházba szállítottak, míg a többi kilencet első segélyben részesítették. Az utasok közül a legsúlyosabb sérült Vest Fedor báró, aki sebei kívül egyik szemét is elvesztette. A vizsgálat a felelősség megállapításáért folyamatban van.

A bécsi autóbusz, amely összeütközött egy villamossal Budapesten

Négy év után kiderült gyilkosság. Négy év előtti bestiális gyilkosságra derült fény most, amelynek következtében Fátih József somogyhársági koreszmárost örízethez vették. Fátih még 1928-ban megismerkedett Horváth Katalin akkor huszonnyolc éves csinos leánnyal, s bár Fátihnak felesége volt, szerelmi viszonyt folytatott vele. A viszonynak következménye lett, a leány 1929 karácsonyán a pécsi gyermekmenhelyen fiugyermekeket szült. Felépülése után a leány fiával visszatért Somogyhárságra s a viszony tovább folytatódott. A leány tehernek érezte a gyermeket s egy téli napon, 1930 januárban átvitte a szomszédos Antalszállás pusztára, ahol bedobta Berger László földbírtokos dísznői közé. A dísznők pillanatok alatt felfalták a kisgyermeket. Amikor Horváth Katalin ezt elmondta Fátihnak, az elhatározta, hogy megöli a leányt. Másnap éjjel lakásán tényleg meg is fojtotta, a holttestet kicipelte a szomszédos telken lévő szalmakazalba s három hétig ott rejtgette. Miután azonban állandóan rettegnie kellett, hogy ráakadnak a holttestre, a szalmakazalból elvitte a mérszárszékre, ott feldarabolta s a testrészeket eltüntette.

Óriási árvíz pusztított Lengyelországban. A mult heti esőzések következtében a déllengyelországi folyók elhagyták medrüket és számos falut és várost elöntöttek. A krakkói bánóságban lévő Zakopana és Tarnov városokat éjjel érte az árvíz, úgy hogy a lakosság álmából felriadva menekült. A halálos áldozatok száma meghaladja a nyolcvanot. Ötvenezer ember hajléktalan maradt. Az ár méreteire jellemző, hogy a Kárpátok északi lejtőjén eredő Dunajec folyócska mentén 15 kilométer szélességű tavak képződtek.

Visszahelyezték állásába a dombovári községi főjegyzőt. Tolnamegye fegyelmi bizottsága Takács Józsefet, Dombóvár főjegyzőjét, nyolchavi felfüggesztése után rehabilitálta és visszahelyezte állásába.

Felfüggesztették a mezőkövesdi főjegyzőt. Borsod vármegye alispánja az elmúlt héten azonnali hatállyal felfüggesztette állásától Kiszely Pál dr. mezőkövesdi főjegyzőt. A feltűnést keltő fegyelmi ügyben hivatalos közlést nem adott ki a hatóság, de arra való tekintettel, hogy az alispán a fegyelmi ügy adatairól tájékoztatta az ügyészséget is, úgy vélik, hogy az ügynek bünvádi folytatása is lehet.

Felavatták a világ legnagyobb alagútját. Az angolországi Liverpoolban avatták fel a Mersey-alagutat, amelyet a világ technikai csodájának neveznek. Az alagút nyolc évig épült és a Mersey-folyó alatt összeköti Liverpool két városrészét. Az alagút a világ legnagyobb átmérőjű alagútja. Az új alagút három és fél kilométer hosszú és olyan széles, hogy egyidőben négy vonalon haladnak az alagútban az autók. Óránként négyezer autót mehet át az alaguton. Nyolc éven keresztül állandóan 1700 munkás dolgozott a hatalmas alagút építésén.

17 arzénes gyilkosság Csökmön és Komádiban. A debreceni királyi ügyészségen a csökmői arzénes gyilkosságok eddigi nyomozásáról most készült el a jelentés, amely megállapítja, hogy a tíz hónap óta tartó vizsgálat során Csökmön és Komádiban husz kihantolás történt és 17 esetben kétséget kizáró módon kimutatható, hogy a kihantolt személyek arzénmérgezősek áldozatai lettek. Arzént találtak a következő csökmői, illetőleg komádi lakosok holttestében: arzénal ölték meg a 75 éves legidősebb H. Papp Istvánt, a 42 éves H. Papp Károlyt, a 45 éves L. Kiss Lajost, a 13 éves L. Kiss Esztert, a 14 éves L. Kiss Lajost, az 52 éves id. H. Papp Istvánné, született Csontos Juliannát, a 21 éves Z. Nagy Juliannát és a 22 éves I. Nagy Bálintot, míg a nyolchetes H. Papp Imrét ópiumfőzettel tették el láb alól. Arzént találtak továbbá a 14 hónapos Sz. Nagy Piroksa és a 43 éves Z. Nagy Bálint holttestében. Ezenkívül a 8 hetes Lóczy Magda és a 63 éves Győri András holttestében is.

Méteres uborkatermés. Kecel községben Antóni Sándor gazda kertjének ritka látványossága van. A gazdának egy-egy uborkatőjén egyméteres nagyságu uborkák termettek, amiknek csodájára jár az egész környék.

A rákbetegségről. (Írta: Verebely Tibor dr., egyetemi tanár. Megjelent Novák Rudolf és Társa Tudományos Könyvkiadóvállalat kiadásában, Budapest, VIII., Baross-utca 21.) Legkiválóbb orvosprofesszoraink egyike a nagyközönség számára szánt kis tájékoztató füzetet írt a rákbetegségről. A kis munka felvilágosít bennünket a rákos megbetegedések tulajdonképpeni természetéről, a betegség tüneteiről, különösképpen hangoztatva, hogy minden menthető, ha a beteg idejében jelentkezik az orvosnál, még mielőtt a rákos daganat mérgező anyagcseretermékekkel az egész szervezetet elárasztotta. A tanár részletesen beszél a rákos daganatok keletkezésének tényezőiről, a rákos megbetegedéseket előidéző vegyi anyagokról és foglalkozásokról, a rákkutatás mal állásáról, védekezéséről. Hogy e nagyfontosságú mű mindenki számára könnyen beszerezhető legyen, ára csak nyolcvan fillérben nyert megállapítást. Beszerezhető az ár és 20 filléres portóköltség beklüldése ellenében kiadóhivatalunknál.

Arany- és ezüstpénzek ára július hó 24-én

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 27.50 fillér, kétkoronás 54.75 fillér, ötkoronás 1 pengő 47 fillér, régi egyforintos 76 fillér. **Aranypénzek:** 1 darab 20 koronás arany 33 pengő 30 fillér, 10 koronás 16 pengő 20 fillér, Napoleon-arany 33.20—33.35 pengő. 14 karátos *törtarany* (gyűrű, karperec, fülbevaló stb.): grammonként 3 pengő. *Szinarany* kilogrammja: 5560—5570 pengő. *Szinezüst* kilogrammja: 72—72.50 pengő.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1909-ben vettem birtokomat, amely a községi földek mellett fekszik. A vétel időpontja után a községi földek után is tőlem szedték be az adót és most csak öt évre visszamenőleg akarják megadni az adóvisszatérítést. Mit tehetek? (Ifj. Gy. Gy., Kazár.) — **Felelet:** Az adókövetelések a kincstár és a fél részéről öt év alatt elévülnek, így a kincstártól öt éven túl nem kérheti a tartozatlanul kifizetett adók törlését. Ellenben próbáljon adatait alaptalan gazdagodás címén a községgel szemben fellépni.

Kérdés: Borkimérést akarok létesíteni tanyán, hol kell kérni az engedélyt és mennyibe kerül a korlátlan kimérés? (K. M., Békéscsaba.) — **Felelet:** Forduljon az illetékes pénzügyigazgatósághoz, ahol a feltevélek tekintetében felvilágosítást nyújtanak.

Kérdés: Milyen nagyságú birtok vásárlásához kell vásárlási engedély? (P. M., Endrőd.) — **Felelet:** Ötven holdon aluli birtok vásárlásához nem kell vásárlási engedély, azonban fölös óvatosságból tanácsos minden adás-vételi szerződést a közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához jóváhagyás végett benyújtani.

Kérdés: A falu végén álló háznál kell-e kutyadót fizetni annyit, mint a belső háznál? (K. Gy., Szomoroc.) — **Felelet:** A falu végére eső háznál ugyanannyi adót kell fizetni a kutyáért, mint a belső háznál.

Kérdés: 19 éves fiamat felveszik-e a tanítóképzőbe rendszer tandíjasmal? (T. P., Kaposdada.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Mi a címe Walther Ernő jelenykereskedő-cégnek és hol vannak még hasonló cégek? (Buzakalász.) — **Felelet:** Budapest, IV., Haris-köz 6. sz. Egyben itt közöljük egy pár hasonló cég címét: Berán Nándor, I., Döbrentei-u. 2—4.; Berényi Lajos, VII., Holló-u. 14.; Jeroušek K., IV., Váci-u. 39.

Kérdés: Hol kaphatnék 25 kilogramm szavatolt arankamentes, jómínőségű lucernamagot? (B. C., Magyaróvár.) — **Felelet:** Itt közöljük néhány magnykereskedő címét, bármelyikükönél kifogástalan árut szerezhet be: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-u. 29.; Mauthner Ödön magtermelő és magkereskedelmi r.-t., Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33.; Vörösvári és Tártsai magkereskedése, Budapest, IV., Kossuth Lajos-u. 3.

Kérdés: Hatgyerekes vagyontalan hadiözvegy vagyok 5 pengős havi nyugdíjjal, hová forduljak segélyért? (Özv. K. B., Szelevény.) — **Felelet:** Forduljon a Kormányzóné Öfömlétsége segélyakciójához és tárja fel őszintén sulyos helyzetét. Címe: Budapest, Vár, Kormányzóság.

Tűzijáték Párisban, a július hó 14-iki nemzeti ünnepen

Kérdés: 1. Utkaparó szeretnék lenni, hová kell fordulnom és milyen iratok szükségesek? 2. Budapesti kereskedőkkel szeretnék összeköttetésbe lépni mindenféle áruval, kaphatnék-e címetet? 3. Munkavállaló akarok lenni, hová kell fordulnom? 4. Lehetek-e állami erdőhivatalnál napidíjas? Kaphatok-e biztosítási társaságnál ügynöki állást? (T. K., Nyárad.) — **Felelet:** 1. Forduljon a megye székhelyén működő állami építészeti hivatalhoz, ahol minden tekintetben felvilágosítással fognak szolgálni. 2. Nem közölte velünk, hogy milyen kereskedéssel akar összeköttetésbe lépni s így címet nem adhatunk. 3. Jelentse be az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Irodánál, hogy milyen munkát akar vállalni. Címe: Budapest, Földművelésügyi minisztérium, V., Kossuth Lajos-u. 11. sz. 4. Érdeklődjön az illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy a m. kir. erdőhivatalnál. 5. Lépjen közvetlenül összeköttetésbe azzal a biztosítótársasággal, ahol ügynöki állást akar elnyerni.

Kérdés: 1. Hol kaphatok tizedes-mérleget 500 kilogramm sulyokkal együtt és körülbelül mennyibe kerül? 2. Lehet-e esetleg használtat venni az „Eladnék — Vennék” rovat útján? 3. Hol és mennyiért kaphatók lóhuzatos tengeri-darálót,

Gazdák, olvasókörök számára nélkülözhetetlen könyv:

„AMIT A FALU N É P É N E K TUDNIA KELL“

Írta: **Kajdy Béla**
balatonzamárdi h. jegyző

A könyvére: 4 pengő
Megrendelhető a szerzőnél

ahol a huzórudak magára a darálóra vannak szerelve? (Polgári Olvasókör, Dunaszentbenedek.) — **Felelet:** 1. Ára 150 pengő körül mozog. Itt közlünk néhány címet: Hungária mérleggyár, VI., Vilmos császár-ut 41.; Kollár Imre, VII., Rottenbiller-u. 4/b.; Ferenczi Gyula, IX., Mátyás-u. 5—8.; Skorka és Öz, X., Martinovics-u. 4/a. 2. Próbálja meg. 3. Hofherr és Schrantz-Clayton-Shuttleworth Magyar Gépgyári Művek Rt. (Budapest, VI., Lehel-u. 10.) cégnek a „Robur” nevű gyártmánya felel meg kívánalmainak, ára 170 pengő.

Kérdés: Apánk hasznélvezője volt vagyunknak és egyik testvérünknek váltót írt alá. A takarékszövetkezet összes vagyont lefoglalta és nekünk örökösöknek adta bérbe. Atyánk ez év márciusában meghalt. Kötelesek vagyunk-e a banknak a földhasznélvezetet megfizetni? (B. A., Jászladány.) — **Felelet:** Igen.

Kérdés: Hol, mikor és milyen feltételek mellett lehet jelentkezni német-magyar és olasz-magyar gazdaijsu csereakcióra? (V. L., Vajta.) — **Felelet:** Mindkét csereakcióra a „Falu” Országos Földművelésügyi társaságnál júli 1-én február havának végéig lehet jelentkezni, azonban jobb minél előbb. A jelentkező levélhez csatolni kell hatósági és erkölcsi bizonyítványt, valamint ajánló sorokat a község plébánosától. A részvételi díj, ha a gazdasági helyzet nem változik, marad mint a múltban volt 195 pengő. A csereakció időtartama 6 hónap.

Kérdés: Tüdőcsucshurutos betegnek mikor hasznosabb a napkúra: étkezés előtt, vagy étkezés után? (J. I., Kútiban.) — **Felelet:** A tüdőcsucshurutos betegnek, különösen ha sovány, a napkúrát nem ajánljuk, mert még jobban legyöngül tőle. Levegős, árnyékos helyen a tartózkodás bármikor egészséges és hasznos.

Kérdés: 1. Hogyan lehet házilag jó borecetgyártást készíteni? 2. Ártalmas-e a fogaknak konyhasóval való ápolása? 3. Légguskára kell-e engedély? 4. Beváltják-e, hol és hogyan az üres „Fégy”-puska hüvelyeket? (M. A., Somogyvár.) — **Felelet:** 1. 10—15 literes, szélesszájú uborkásüvegbe 1—3 liter kész jó borecetet öntünk és háromszor-mégszerannyi borral elegyítjük. Az üveg száját tiszta gypotból formált csomóval elzárjuk és 20—24 fok hőmérsékletű helyiségben állni hagyjuk. (Az üveget legfeljebb kétharmaddá szabad megtölteni!) A kész ecetet tiszta lopóval a folyadék közepéről emeljük ki, nehogy az ecetesítő hártáj megbolygassuk. Ecetesedésre legalkalmasabb a boron finom hártája alakjában keletkező ecetbaktérium. Ilyen borecetbaktérium kapható a M. kir. Erjedéstan Intézetben (Budapest, II., Debrői-ut 15.). 2. Nem ártalmas. 3. Nem kell. 4. Nem váltják be.

Kérdés: Hol kaphatok és mennyiért olyan szakkönyvet, amelyből a kereskedelmi könyvelést elsajátíthatom? (B. J., Szakony.) — **Felelet:** Ajánljuk Trautmann Henrik két szakkönyvét: „Egyszerű könyvvitel”, ára 6 pengő és „Kettős könyvvitel”, ára 9 pengő. Kapható mindkettő kiadóhivatalunkban ár és 30 fillér portóköltés előzetes beküldés mellett.

Kérdés: Hol kaphatok megvétel céljából használt fényképezőgépet? (T. B. A., Orosháza.) — **Felelet:** Itt adjuk egy pár budapesti cég címét: Chmura László, IV., Ferenciek-tere 2.; Veres fotózás, V., Vörösmarty-tér 6.; Zsoldos Károly, VI., Vilmos császár-ut 19.; Hatschek és Farkas, IV., Károly király-ut 28.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Gy. Gy., Bácsalmási szőlők. Forduljon a Járási Népgondozó Kirendeltséghez, ahol részletes felvilágosítást fognak nyújtani. — M. F., Csorna. Ön az egyetlen előfizetőnk. Hozzáink való ragaszkodását azzal mutathatja meg legjobban, ha előfizetőket szerez barátai és ismerősei körében. Lapunk célja az, hogy a falusi nép anyagi és kulturális érdekeiért síkraszálljon; ezt a munkát olyan emberek végzik, akiknek mélyeséges meggyőződésük, hogy csak a földművelőnép fölemelése jelenti a nemzet jobb jövőjét. Többi kérdésére legközelebbi számunkban válaszolunk. — T. A., Kecel. Közlünk belőlük. — Özv. H. J. Diósvizsló. Hálásan köszönjük elismerő sorait és lapunk érdekében kifejtett fáradozásait.

SZÁMADÓ ERNŐ versüzenetei

M. J., Kiskörös. Ujabban beküldött verseiből is válogattunk. Legyen türellemmel, verseire sor kerül. Kivánságára ezentul Kunföldi János néven fog szerepelni. Szeretnénk, ha hivatalosan is megmagyarosítaná nevét. — V. Gy., Cinkota. Verseit, legnagyobb sajnálattunkra, nem ütjük meg a kívánt mértéket. Jobbakat kérünk. — K. Gy., Szomoróc. Levél ment. Üdvözet! — Ö. R., Vésztő. A kért autogrammos fényképet rövidesen megkapja. Üdvözet! — D. J., Csurgónagymarton. Kérésének utána nézünk. Legyen türellemmel. — R. L. P., Budapest. Verse alkalminlag sorra kerül. Keressen fel a Napkeletnél két hét leforgása alatt. — R. I., Moha. Verseiből sorra kerül. Kulturmunkájáért köszönet. Autogrammos fényképetem kérésére a könyvhöz mellékelem. Üdvözet! — Többeknek. Akik levelükre választ nem kaptak, azok kézírataikat még egyszer szívekedjenek beküldeni, vagy kérésüket megismételni, mivel az Alföldön tett utazgatásaim alatt több levelem elkallódott. — G. N. K., Békés. Verse: „Mondják meg a szenttamási uraságnak...” alkalminlag sorra kerül. — H. P. E., Kerecsény. Küldjön be újabb verseiből és valódi nevét közölje velünk. — Sz. S., Békés. Az új névsort összeállítottam. Rövidesen kézhez kapod. Két hét múlva újra visszamegyek Tiszántulra. Szeretnék hírt hallani Sarkadról. Üdvözet! — S. H. M., Hódmezővásárhely. A vásárhelyi himzsről rövidesen írni fogok. Németh Antal dr. a küldött kalászcillárért igaz köszönetét küldi. Üdvözet!

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, július hó 29-én. Állat- és kirakodóvásár: Felsődabas, Kiskunlacháza, Szeged, Ujkécske.

Hétfő, július hó 30-án. Állat- és kirakodóvásár: Bácsbokod, Bonyhád, Búdszentmihály, Csepreg, Deveser, Dunavecse, Harkány, Jászalsószentgyörgy, Jászárokszállás, Jászfényszaru, Kapuvár, Kiskörös, Kiskunlacháza, Kölese, Magyaróvár, Nagydorog, Szendrő, Tiszánána. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Galambok, Letenye, Mernye, Söjtör, Szigetvár, Tarján. — Kirakodóvásár: Szentendre, Tiszadob.

Kedd, július hó 31-én. Állat- és kirakodóvásár: Deveser, Dunavecse. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Kutas.

Szerda, augusztus hó 1-én. Állat- és kirakodóvásár: Apc, Kaposvár, Nyir-

lugos, Sárospatak, Sárrétudvari, Tapolca, Vésztő. — Állatvásár: Jánosháza, Miskole. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Tab. — Marha- és kirakodóvásár: Óriszentpéter.

Csütörtök, augusztus hó 2-án. Állat- és kirakodóvásár: Balatonfőknáj, Gyöngyös, Hajdudorog, Ónod, Tiszafüred. — Állatvásár: Celledömök. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Somogyfámsón. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Péntek, augusztus hó 3-án. Állat- és kirakodóvásár: Sükösd. — Állatvásár: Gyöngyös. — Marha- és kirakodóvásár: Bánokszentgyörgy. — Sertés- és kirakodóvásár: Buj. — Sertésvásár: Aszód.

Szombat, augusztus hó 4-én. Állat- és kirakodóvásár: Kisujszállás.

T R É F Á K

Jó kis életmentés

Kohn és Grün veszedelmes konkurensek. Egyszer az utcán találkoznak és azt mondja Grün:

— Igaz, hogy az üzleti életben elenségek vagyunk, de azért azt hiszem, hogy ha egyszer elmennénk csónakázni és én beleesnék a vízbe, te azért kihuznál engem.

— Hát persze, hogy kihuználak, — feleli Kohn — de csak egy félórával később.

Egy kis elszólás

A tanító urat az iskolaszolga telefonhoz hívja.

— Kérem, — mondja a telefonban egy hang — a Móricka ma nem jöhet iskolába, mert ágyban fekvő beteg.

— Ki beszél ott? — kérdi a tanító.

— A papám.

Az ítélet

Egyik rab kétévi fegyházbüntetését tölti ki a fegyintézetben.

Egy napon a fogházigazgató be-megy a cellájába. A rab a pircsen ül és tudomást sem vesz a látogatásról. Az igazgató rákiált:

— Hallja, miért nem áll fel, ha én bejövök?

— Mert ez nem kötelességem, — mondja a rab — engem arra ítélték, hogy *üljek*.

Tapintatos elintézés

Kovács urnak meghal az anyósa. A hirt először ő tudja meg és kiméletesen akarja a felesége tudomására hozni. Délben, amikor hazajön, így szól az asszonyhoz:

— Mit gondolsz, kérlek, meddig élhet még a mamád?

— Hát kérlek, — mondja elgondolkozva a felesége — jelenleg hetvenéves, élélhet még legalább harminc évig.

— Akkor vedd tudomásul, kérlek, hogy *pont harminc évvel tévedtl*.

Finom hely

A direktornéhoz beállit a helyszerző egy nővel.

— Hallottam, hogy a nagyságos asszony szakácsnőt keres, hát hoztam egyet.

— A hely már be van töltve, — mondja a direktorné — *hossa el holnap*.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény.

kellemetlenség 20
(-h)

(Beküldte ifj. Nagy István Szendrőről.)

2. Szórejtvény.

5 közteher R hölgy

(Beküldte Ókrös Rózi Vésztőről.)

3. Szórejtvény.

& (-n)

(Beküldte ifj. Kántor Albert Dögéről.)

4. Szórejtvény.

lakoma rangjelző BRT
K (-é)

(Beküldte ifj. K. Balogh József Dögéről.)

5. Szórejtvény.

Aszu va va va va va
(ö=ó)

(Beküldte Papp István Bodroghalomról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt a 33-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az el-késve érkező megfejtők nevét nincs módunkban közölni.

A 27-ik számban közölt rejtvények megfejtése:

1. Szórejtvény: **Terepere**. 2. Pontrejtvény: **Várt lány várat nyer**. 3. Szórejtvény: **Felnőtt**. 4. Szórejtvény: **Kármin**. 5. Szórejtvény: **Diadal**.

Megfejtették: Takács Andrásné, ifj. Nagy István, özv. Sólyom Gyuláné, Cseppentő Imre, Vezér Emil, Günther Ferenc, Vargha Ilona, László Irén, Tarján György, Kiss Lajos, Majoros Gábor és Vargha Péter.

Jutalomkönyvet nyertek: **Takács Andrásné (Kecel)** és **Cseppentő Imre (Tiszabó)**.

A 28-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

A BUDVÁRI LAKODALOM

26

Regény a székely ősidőkből ★ Irfa Földes Géza

A két öregnek Zandirhám is megfelelt:

— A sasfióka is repülni az öregtől tanulhat meg. Mesterei voltatok eddig is a lelkenek, legyen velem ezután is bölcseségetek!

Mikor Zandirhám elfoglalta helyét a trónon, a nép egetverő lelkesedéssel eljennett. Hosszu percek teltek el, amíg lecsendesedtek. Ekkor Kájon, a főtálos lépett eléje.

— Rabonbánunk, ifju vitéz testvérünk! A te trónod biztosítja törvényünk. De minékünk ez nem elég: követeljük szived egész melegét. Oltárunkról hoztam ezt a koszorut s mi ezt neked szeretettel átadjuk. Szép hazánknak szép leányai eljöttek, hogy te őket színről-színre nézhesd meg. Kinek fejét e koszorú disziti, trónod fölé szívünket is elviszi.

A főtálos szavai után Zandirhám elvette a koszorut s Kada, az ünnepség főrendezője jelt adott a lányoknak.

— Székely lányok jöhetnek már, e koszorú reátok vár!

Zandirhám is lépett az oltár alsó lépcsőjére s a lányok kis csoportokban előtte táncolva és énekelve elhaladtak. Szólt a zene s a lányescaportok egymásután hullámoztak előtte.

Akik elhaladtak, félkörben Zandirhámmal szemben megállottak s mikor az utolsó csapat is elhaladt és az is ott állott a félkörben, a zene is elhallgatott.

— Szép leánykák, jó angyalkák! — kezdette a beszédet Zandirhám. — Köszönöm, hogy ide mind eljöttetek.

Egy kis szünetet tartott, végignézett az egész közönségen s különösen feltűnt, hogy a körön kívül a lányok mögött ott állanak a legények is, valamennyinek az arcán ott ül az aggodás. Erre aztán megkérdezte:

— Mögöttetek a legények mit várnak? Talán bizony érettetek aggodnak?... E koszorut azért adták át nekem, hogy szívemet boldogítsa szerelem... Ne féljete, mert ameddig én élek, a szívem is egy lesz mindig veletek! Azt kívánom hát e fiuktól legelőbb, válassza ki mindenki a kedvesét! Majd megleszem én is itt a magamét.

Zandirhám jelt adott, hogy zenéljenek. A zeneszóra a lányok mind táncba kezdtek s ebbe rendre a legények is belevegyltek s egyszerre az egész ifjuság egy táncoló gomolyaggá változott át.

Csak Ilonka és Mitács állott még a helyén s már felette kinossa vált a helyzetük. Mindenki azon tünődött, hogy mi lesz ebből? Az öreg Zandur azonban felkelt a helyéről, csendesen lépett a lépcsőn s Mitácsból azt kérdezte:

— Hát te kire vársz?

Mitács még rá sem ért a feleletre, Ilonka az édesapjához szaladt, a nyakába borult s úgy mondotta:

— Pedig én csak reá várok, édesapám!

— Jól van, no — s nyakáról lefejtette a lánya karjait s aztán megfogta a kezét, úgy állott most Mitács előtt. — Ha te büszke vagy s még a leány előtt sem akarsz megalázkodni, maradj is annak! De ha én hozom hozzád a leányomat, elfogadod-e?

— Köszönöm, édes bátyám! — s megfogta ő is az Ilonka kezét.

— Most már apád!

— Áldja meg az Isten, édes jó apám! — Mitács lehajolt és hálásan csókolta meg az öreg ember kezét.

Aztán ők is elvegyltek a táncolók között s rendre kiürült az egész téréség.

— De akire én várok, az nincsen itt — szólalt meg nagyon szomoruan Zandirhám.

Csicsernének a keble csak úgy dagadt az örömtől és a boldogságtól s hogy hangos nevetésben ne kelljen kitörnie, tettetett fájdalommal kiáltotta:

— Jaj! Jaj! A farscokam!

Azonban ezzel most senki sem törődött. Mindenki sejtette, hogy itt valami különös dolognak kellett esnie, különben nem hiányozhatna éppen Jolán.

— Hol van Jolán? — kérdi Zandirhám is tekintetét körülhordozva a közönségen.

Erre aztán Tálitoppos is előlépett a fa mögül. Kézen vezeti Jolánt s mikor Zandirhám elé érnek, leveszi a fejéről a kendőt.

— Itt van, nagyuram!

— Tálitoppos, hát te is választotál? — kérdi Zandirhám nagyon megdöbbenve.

— Én, uram, nem választottam. A sors hozott össze ezzel a szegény leánnyal — mondta mély érzéssel. — Ott fürdött ő is a lányokkal, de egy semmiházi gazember el akarta őt onnan rabolni.

— Kiről beszélsz, te csavargó? — hallik a Csicserné élesen süvítő hangja.

— Hallgasson, nagyasszonyom! — csitítja halkan Vetyegő.

— A lányok ezt a gyászvitét jól elverték. Azt hiszem, cimborái lepedő-

ben vitték haza...

— Hazudsz, te varasbéka! — kiált tajtékozó dühvel Csicserné. Azonban beszélhetett, kiabálhatott, senki sem hallgatott rája.

— Jolán, miért öltöztél ebbe a ruhába?

— Ott maradtam a vizparton... ruha nélkül... A ruhámat elvitte az a rossz ember... Arra járt a gyalogbótos s szánalomból ő öltöztetett fel.

— Szegény leányka... No ne busulj, jó az Isten.

— Eddig is csak benne bízam.

— Akarod-e, hogy ezt a koszorut a fejedre tegyem?

— Akarom, — suttogta alig hallhatóan Jolán.

Zandirhám nagy gyöngédséggel a fejére tette a koszorut, megfogta a kezét s elindult vele fel az emelvényre.

— Lakomban téged a szeretet vár.

— És én szeretettel gondolkodom rád.

Fenn az emelvényen urak és asszonyok, valamint lenn a közönség mélyen meghatva hallgatta és nézte ezt a bájos jelenetet. Voltak, akik szemeikből könnyet törültek.

Mikor aztán Zandirhám felért Jolánal a trónhoz, a közönség felé fordult és hangosan hirdette ki:

— Boldog népnek boldog ura hirdeti, hogy ezt a lánykát ősi jögon elveszi!

A közönség még az éljenzésre sem ért rá, mert Csicserné csak azt leste s mint a vércse az áldozatra, úgy csapott le ő is a sivitő közbeszólásával:

— Tiltakozom! Tiltakozom! Hallgassák meg, tiltakozom!

— Menjen a pokolba! — kiáltja vissza a tömeg.

— Tiltakozom! Hallgassák meg!

— Mit akar? — kérdi Tiborc.

— Ne féj, megmondom én azt es! A székejjek rabonbánjának a felesége nem lehet akarki rongya. Ide asszon kell, akit tisztel, becsül mindenki! Értették-e? Ezt a leánt az utszéléről szedték fel! Senki sem tuggya, ki fija, bornya! Ijjen izé...

— Milyen izé? — ugrik elé nagyon felindulva ezen a gorombaságon Tálitoppos.

— Nyetenye! Hát te ki vagy, hogy így mersz beszélni velem?

— A Jolánka édes testvére! — kiáltja vissza Tálitoppos.

Tálitopposnak ez a kijelentése egyszerre eloszlatta az arcokról az örömet minden vonását. Kételkedve néztek az emberek egymásra, csak Csicserné vigyorgott és kéjelgett az eredményben.

(Folytatjuk.)

Aranydollár,

és fontra szóló zálogleveleket, kötvényeket, fixkamatozású papirokat pengő ellenében vesz és elad **Barna-bank**, V., Nádor-utca 26. Telefon: 213—16.,

104—67.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak július hó 24-én.)

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 15.85—16.05, 78 kg-os 16—16.20, 79 kg-os 16.15—16.35, 80 kg-os 16.25—16.45, felsőtiszai 77 kg-os 15.80—15.95, 78 kg-os 15.95—16.10, 79 kg-os 16.10—16.25, 80 kg-os 16.20—16.35, duna-tiszai, fejemegyei, dunántúli, pestvidéki, bácskai 77 kg-os 15.70—15.90, 78 kg-os 15.85—16.05, 79 kg-os 16—16.20, 80 kg-os 16.10—16.30.

Pestvidéki rozs ó 9.60—9.75, egyéb, új 9.75—10; *takarmányárpa*, elsőrendű 11—11.30; *zab* ó 11.50—11.90; új 11.20—11.40; *tengeri*, tiszántúli 10.30—10.40; *buzakorpa* 9.05—9.15; 7-es liszt 18—19; 8-as liszt 12.50—12.75 P métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* októberre 16.41—16.42; márciusra 17.30—17.40. — *Ros*s októberre 10.60—10.62; márciusra 11.57—11.58. — *Tengeri* augusztusra 10.27—10.28; szeptemberre 10.27—10.28 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magyarokkedelmi r.t. heti jelentése.) *Biborhere* irányzata igen szilárd; belföldön a készletek teljesen fogytán vannak, *Fehérherében* nálunk az üzlet még nem alakult ki. *Szöszösbükkönyben* az idén az elhelyezési piacunk Németország felől tehát, hogy az árakban erős visszaesés következik be. *Pannonbükköny* iránt csak Németországban mutatkozik közepes kereslet. *Ősziborsó* iránt az európai piacokról jó érdeklődés mutatkozik. *Zöldborsóban* a kínálat kielégítő, *Viktória borsóból* csak kevés árú jön piacra és az előforduló tételek magas áron találnak elhelyezést. *Káposztarepce* irányzata tovább emelkedett. *Mák* iránt megindult a kereslet és a kedvezőtlen terméskilátások miatt úgy az ó, mint az új árú irányzata néhány nap óta megszilárdult. *A budapesti árú és értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersárúért 100 kg-ként budapesti paritásában:* repce 24—25; mák (kék) 56—60; borsó: Vikt. 26—30, expr. 18—21; lencse, közép 35—42; biborhere 85—92; szöszösbükköny 78—84 pengő métermázsánként.

Abraktakarmánypiac. Árpakorpa 9.60, borsóhéj 10, borsókorpa 10, buzakonkoly 8.50, konkolydara 9, lenmagpogácsa 13.25, napraforgópogácsa 11.50, repacepogácsa 8, rozskonkoly 7, rozskorpa 9.25, rozstakarmányliszt 11, tökmagpogácsa 14.50 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodikrendű, új 5.70—6.60, harmadrendű, új 5—5.60, muharszéna és szénakeverék 6.80, lucernaszéna 7—7.80, zabosbükköny-széna 5—6.20, zabtakarmány 4.50, alomszalma, elsőrendű 4, másodikrendű 3.50—3.80, pengő métermázsánként, zsupszalma, 1 kéve 30 fillér.

Cirokecszál, takaró szalma átlagárban 34—36, bélésszalma átlagárban 26—28 P métermázsánként. *Cirokecszál* 8—8.50 métermázsánként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 40—44, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 40—44, másfél éves tinók 38—40, másfél éves üszök 38—40, fiatal, friss fejű tehén 50—55 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavasár. Tarka bika, másodikrendű 43—52 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Elsőrendű 75—76.5, kivételesen 77, közép 67—70, silány 60—64 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Borjuvásár. Élő borjú, belföldi szopós: elsőrendű 58—63, kivételesen 64—66 fillérig, másodikrendű 52—57, harmadrendű 44—51 fillérig kilogrammonként.

Lóvásár. Igás kocsiló (nehéz nyugati fajta) 220—500, igás kocsiló (könnyű nyugati fajta) 130—325, alárendelt minőségű 28—175, vágólovak 35—100 pengő darabonként.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg szuliban 38—40, prima fiatal bárányok, darabonként 40—42½ kg szuliban 38—40 fillér kilogrammonként, valamennyi gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Gyapjúpiac. Az elmúlt héten a belföldi piacon lényegtelen volt a forgalom. Az exportörök tartózkodtak a vásárlástól és így üzletkötés alig jött létre. Az árak névlegesen 1.90—2 pengő körül jegyezhetők.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 32, lefőltött tej 8—10, tejszín 240—280, tejfel 120—150 fillér literenként. Centrifugált vaj 240—260, szedett vaj 200—220, tehénturó 50—80, juhsajt 150—200, grói 220—240, trappista 160—220, emmentáli 220—340 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. *Éltőbaromfi:* Tyuk 1.50—2.50, csirke 0.70—2.20, ruca 1.50—2.50 pengő darabonként. — *Leölt baromfi:* Tyuk 1.20—1.50, csirke 1.60—2.80, ruca, hizott 1.30—1.60, lud, hizott 1.30—1.60, libamáj 3—6 pengő kilogrammonként. *Tojás:* Teatojás 5—6, főzötojás és apró 3.6—4.4 fillér darabonként.

Zsír és szalonna: Szalonna, olvasztani való 1.04—1.24, sózott, kenyér 1.30—1.60, füstölt 1.40—1.60, háj 1.20—1.36, tepertő, zsíros 1.20—1.80, sertézsír, helybeli 1.20—1.28 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, élő, nagyság szerint 1.40—1.60, harsca 1.60—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz, szappan. Paprika, édes, nemes 4.40—5.60, felédes 4—4.90, rózsza 3.20—3.60, erős 2.80—3.20, kereskedelmi 2.40—2.80, mák, kék 0.64—0.80, pergetett méz 1.20—1.60, háziszappan, szín 1.20—1.40, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség. Sárgarépa 2—3 (1 cs.), petrezselyem 4—16 (1 cs.), zeller 2—8 (1 drb), kalarabé 1—5 (1 drb), karfiol 40—160, vöröshagyma, makói 10—16, közönséges

8—14, fokhagyma 16—40, cékla 10—20, fejeskáposzta 8—16, savanyított káposzta 28—40, kelkáposzta 10—24, vöröskáposzta 16—30, fejesaláta 3—10 (1 darab), torna 40—120, burgonya, ősi rózsza 8—10, nyári rózsza 8—12, Ella 7—10, tömör csiperkegomba 100—200, mezei csiperke 100—160, szegfűgomba 100—160, éti vargánya 100—160, zöldpaprika, apró, hegyes 30—70, nagy, tölteni való 24—60, tök, főző 3—6, paradicsom 10—16, zöldbab 16—32, vajbab 12—40, zöldborsó, hüvelyes 24—50, sóska 10—24, paraj, tisztított 12—26, feketeeretek 12—20 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—12, zöld tengericsó darabonként 1—5 fillér.

Gyümölcs: Alma 16—60, körte 20—64, ringló 20—32, szilva, nem magvaváló 12—24, kajszibarack I. o. 28—70, II. o. 20—30, őszibarack, befőznievaló 36—80, őszibarack, nem magvaváló 26—140, csemegezőlő 35—80, görögdinnye 20—30, sárgadinnye 24—40, dió 110—140, dióhéj 320—440, mogyoró, olasz 240—300, mogyoróból 280—360, héjazott mandula 320—600 fillér kilogrammonként.

Borpiac. A borpiacra a lanyhaság, különösen az alacsonyfoku boroknál tovább tart. Az Alföldön, kistermelőknél, alacsonyfoku árú hl-fokonként 1.50—1.60, 10 fok körüli árú 1.60—1.80 pengő, 11 fok körüli árú általában kevés van és az ára lényegesen magasabb. Alacsonyfoku uradalmi borokat 1.60—1.80, 10 fok körülieket 1.80—2, 11 fokúakat és azon felüli árut 2—2.40 pengőért kínálják. Eladások főként csak kisebb tételekben történnek.

Fapiac. A *Jenyőpiac* forgalma a kisarányú építkezéseknek megfelelően gyenge. Az Ausztriával kötött külkereskedelmi pótmegállapodás az épület-és házszónfát, a tölgyfából és akácfaából készült szőlőkarókat vámentessé teszi. A Cseh-szlóvákiával kötött, most életbelépett árucsermegyezmény szerint a kontingensek keretében a szálfa, bányafa, ácsolt fa, fűrészelt fa, az érvényben lévő leg-alacsonyabb vámtétellel lesz kezelve. A *tűzfapiac* a téli szükségletek beszerzése tovább folyik. A bükk hasábfá 330—340, a cserhasáb 285—295 pengő vagononként budapesti paritásában. Aprított bükkfa 4.30—4.40, cserfa 3—3.20 pengő métermázsánként Budapestben házhöz szállítva. *Lombfában* alig van üzlet, főként bükkfát vásárolnak kisebb tételekben.

Idegen pénznemek vétele és eladási ára július hó 24-én. Az első szám azt az összegzet jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összegzet jelenti, melyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. *Száz pengőnél többre kerül száz darab:* Angol font 1725—1765, dollár 340.55—344.55, kanadai dollár 339—349, hollandi forint 231—233, német márká 136—137.60, svájci frank 110.70—111.65 pengő. — *Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab:* Csehkorona 14.02—14.20, szerb dinár 7.80—8.30, francia frank 22.30—22.50, lengyel zloty 64.75—65.30, román leu 3.42—3.46, bolgár leva 4—4.15, olasz lira 20.90—30.25, osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:

„FALU” ORSZÁGOS FÖLDMIVES-SZÖVETSÉG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1934. JUL. 29—AUG. 4.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap VII. 29

9.15: Hírek. 10—11.10: Egyházi nép-ének, szentbeszéd és közös miseimák a Regnum Marianum kápolnájából. Szentbeszédet mond Jandik József hittanár. 11.15—12.15: Görög katolikus istentisztelet a Rózsák-terén lévő templomból. Szentbeszédet mond dr. Kiss Andor hittanár. 12.20: Időjelzés, időjárás- és víz-állásjelentés. 12.30: Bura Sándor cigányzenekara. 14: Hanglemezek; operaáriák, műdalok. 15: Székács Elemér: „Időszerű gazdasági tanácsadó”. 15.45: Kondor Leó és Polgár Tibor kézzongorás jazz-számokat ad elő. 16.30: „Mátyás király anekdotáiban”. Komáromi János előadása. 17: A Mária Terézia I. honvédegyalozred fuvószzenekara; szórakoztató zene. 18: „Tads Mahal”. Fábry Frigyes utirajza. 18.30: Bertha István szalonzenekara; szórakoztató zene. 19.30: „Nyári mindenféle”. Zágon István vidám csevegése. 20: „A virágok zenéje”. Rádióegyveleg. Közreműködik a Budapesti Hangverseny Zenekar és Szedő Miklós (ének). 21.30: Hírek, sporteredmények. 22: Bachmann szalon- és jazzzenekar. 23.30: Raphael Lanes gordonkázik; komoly muzsika. 23.10: Kurina Simi cigányzenekara.

Hétfő 30

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Turgenyev Ivánról. 2. Milyen lesz az őszi divat?. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Ketter Ernő zongorázik, Haynal Elma énekel; komoly zeneművek. Közben kb. 12.30: Hírek. 12.20: Időjelzés, sb. 13.30: Virány László szalonzenekara; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diák-félfőrája: „Hogyan énekel a mormoták”. 16: „A gazda, meg az ügynök”. Göttsche Ervin dr. jogi előadása. 16.30: „A letyeltári buesu”. Irta Pozsgay Andor. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Budapesti Hangverseny Zenekar; szórakoztató zene. 18.15:

„Rejtelmes szavak”. (A nyelvújítás csodabogarai). Gagyí Jenő előadása. 18.45: Komlóssy Emma és Kelemen Lajos magyar nótákat énekel, Rácz Zsiga cigányzenekara kíséretével. 20: T. Mátray Erzsébet és Pethő Attila előadóstje. 21: Kedvenc hanglemezek. 21.50: Hírek, stb. 22.10: Hannover—Kerpely—Temesváry vonóshármas; komoly zene. 23.10: Németnyelvű előadás Budapestről. 23.25: A Dunakorzó-kávéház szalon- és jazz-zenekara.

Kedd 31

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Somlay Károly elbeszéléseiből 2. A napszurásról. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Weidinger Ede szalonzenekara; szórakoztató zene. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés stb. 13.30: Ifj. Sovánka Nándor cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Tokiótól Párisig”. Bánki Sándor ifjusági előadás. 16.30: „A velencei második nemzetközi filmművészeti kiállítás”. Ágotay Géza dr. előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Hanglemezek; szórakoztató zene, ének. 18.10: Kovách Ernő Petőfi-verseket ad elő. 18.30: A Székesfővárosi Zenekar hangversenye. Közreműködik Darvas Ibolya (ének); komoly zeneművek. 19.30: Kis színpad. „Petőfi”. Életkép 1. felvonásban. Irta Orbók Attila. Rendező Kiss Ferenc. 20.20: Emlékezés Liszt Ferencről halála évfordulóján. Közreműködik az Egyetemi Énekar és a Budapesti Hangverseny Zenekar. 21.50: Hírek, stb. 22.10: Csorba Dezső cigányzenekara. 23.10: Liszt zongoraszámokat ad elő Károlyi Gyula.

Szerda VIII. 1

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Szamojédek között. 2. Kertészeti újdonságok. (Felolvasások.) Közben: Hanglemezek. 11.10: Vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Eugén Stepat balalajka zenekara. Közben kb. 12.30: Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek; operarészletek. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió

diákfelőrája. „A villámlás, a vihar és a jégeső”. 16: „Gyümölcs, zöldség és más nyári ételek a háztartásban”. Vizváry Mariska előadása. 16.45: Időjelzés stb. 17: Sárossy Mihály gitározik zongorakísérettel; dalok. 17.35: „A patak partján”. Vadász Tibor elbeszélése. 18.10: Tschopp Annie viola d'amour számai, cembalón kíséri Brodszky Ferenc; komoly zene. 18.50: „Budapest diszkertjei”. Liber Endre alpolgármester előadása. 19.25: Szabó Ilonka énekel zongorakísérettel; operaáriák. 20: A rádió külügyi negyedőrája. 20.15: „Peer Gynt”. A Budapesti Hangverseny Zenekar előadásának közvetítése, 4 részben. Irta Ibsen. Zenéjét szerezte Grieg. **Az első felv. után:** Hírek. **A III. felv. után:** Időjárás-jelentés. **Az előadás után:** A Mándits jazz-zenekar. 23.20: Toll Árpád és Toll Jancsi cigányzenekara muzsikál, Lápóczy József énekel.

Csütörtök

2

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A budai hegyvidék kirándulóhelyei. 2. A mozi és a londoni gyermek. (Felolvasások). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Vargha Imre magyar nótákat énekel, Asbóth Gyula tárogatózik. **Közben kb. 12.30:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Országos Postászenekar; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: Közvetítés a Norddeutscher Lloyd „Európa” nevű óceánjáró hajójáról, Brémehavenből. A zenét a hajózenekar szolgáltatja. 16.45: Időjelzés, stb. 17: B. Kenéz Lili zongorázik; komoly zene. 17.40: „A magyar vívás diadala a varsói Európa-bajnoki versenyeken”. Rasztovich Imre előadása. 18.15: A Buttola szalon-zenekar; tánczene. 19: „Egy hamveder előtt”. Révay József dr. előadása. 19.35: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; operarészletek. 20.50: A rádió — a rádióról. 21.10: Lakatos Gyula és Lakatos Vince cigányzenekara. 22: Hírek, stb. 22.20: Tánclemezek. 23: Magyar Vonóshármas; komoly zene.

Péntek

3

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. Időszerű apróságok. 2. Ifjúsági közlemények. (Felolvasások). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, időjárás-jelentés. 12.05: Mándits szalonzenekar; szórakoztató zene. **Közben kb. 12.30:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hetényi-Heidelberg Albert—Buday Dénes—

Sebő Miklós triója; dalok, nóták. 14.40: Hírek, piaci árak. 15.30: A rádió diákfelőrája: „Az utolsó Árpád ivadék”. 16: Hanglemezek; szórakoztató muzsika. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Szent Erzsébet és a „varázsló Klingsor”. Sebestény Ede felolvasása. 17.30: Zoltán Irén énekel, zongorakísérettel; műdalok. 18.10: „A nő a családban”. Szentmihályiné Szabó Mária előadása. 18.45: Sporthírek. 19: Kurina Simi cigányzenekara. 20: Három egyfelvonásos. 1. „Eszter”. Szinmű egy felvonásban. Irta Csurka Péter. 2. „Furfangosok”. Parasztfurfang 1. fel. Irta Majthényi György. 3. „Borika”. Színháték 1 képből. Irta Ormos Gerő. 21.40: Hírek, stb. 22: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; komoly zene. 23: Jolly Kid's jazz-zenekar

S z o m b a t 4

6.45: Torna. **Utána:** Hanglemezek. 9.45: Hírek. 10: 1. A magyar ember meg a madár. (Hermann Ottó nyomán). 2. Fényképezzünk állatokat. (Felolvasások). **Közben:** Hanglemezek. 11.10: Vizjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: M. Németh Anna zongorázik, Zengő (Singer) Ibolyka hegedül; komoly zene. **Közben kb. 12.30:** Hírek. 13.20: Időjelzés, stb. 13.30: Budapesti Koncert Szalonzenekar; szórakoztató zene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16: „Ezermester műhely”. Harsányi Gizi előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Magyar diákleány Cambridgeben”. Hegedüs Nóra előadása. 17.30: A Ganz-gyári Dal- és Zenegyűlés Dalkara; karének. 18.10: „Nyári örömök”. Undi Imre vidám csevegése, felolvassa Kerestély István dr. 18.40: Áhátalan Zenészek Szimfónikus Zenekara; szórakoztató zene. 19.50: Dajbukát Ilona és Bársony István előadó estéje. 20.30: Hanglemezek; az angol tánczene csillagai. 21.15: Hírek, stb. 21.40: Rigó Jancsi cigányzenekara muzsikál, Fekete Pál énekel. 22.45: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar; nyitányok.

BUDAPEST II. 834.6 m

Vasárnap, július 29, délután 15—15.45: Hanglemezek. — Hétfő, július 30, este 22.15—23: Cigányzene, ének. — Kedd, július 31, délután 16.10—16.40: Hanglemezek. — Szerda, augusztus 1, délután 17.45—18.40: Szórakoztató zene. — Csütörtök, augusztus 2, este 19.40—20.40: Szórakoztató zene. — Péntek, augusztus 3, délután 17.40—18.05: Hanglemezek. — Szombat, augusztus 4, este 20.40—21: Hírek.